

MỘT KIỀU XE HOA

*Chiếc xe này của dân quê đèn chậm nên không thay
dự cuộc thi xe hoa do đoàn Ánh Sáng tổ chức hôm 5 Mars
tại vườn hoa Paul Bert.*

Ở Hanoi, ai có bệnh cũng chỉ dùng thuốc LE HUY PHACH

Lương nghị bồ thận số 20 — 1p.00

Đàn ông bài thận : đau lưng, tiểu tiện trong đục bất thường ; di tinh lưỡng đến linh dục linh khí đã tiết ra. Mộng linh mơ ngủ tưởng giao hợp, linh cung xuất ; Hoạt tinh : khi giao hợp linh khí ra mau quá. Liệt dương : gần đàn bà mà dương không cương. Những người sau khi mắc bệnh phong tinh ; còn ướt qui đầu, có ít vã, đau lưng, mờ mắt...

Các bệnh kè trên đều dùng thử thuốc « Lương nghị bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách, bồi bồ chân thận, kiên tinh, cố khí... khỏi hết các bệnh. Kè có hàng trăm nghìn thử thuốc « bồ thận », nhưng ai cũng công nhận thuốc « Lương nghị bồ thận » của Lê-huy Phách là hay hơn cả. Thuốc này đã chữa khỏi hàng nghìn, vạn người có bệnh ở thận.

Điều kinh chủng ngọc số 80 — 1p.50

Các bà kinh hành khi lên tháng, khi xuống, hoặc 2, 3 tháng mới thấy một lần, hay thấy 2, 3 lần trong một tháng mà sắc huyết tim đen... Trong người bần thần khó chịu, mỏi xương sống, đau lưng khi hành kinh... Dùng thuốc « Điều kinh chủng ngọc » của Lê-huy Phách khỏi các bệnh, kinh nguyệt điều hòa, lại mau có thai nữa.

Vạn năng linh bồ số 90 — 1p.00

Thuốc bồ súc khỏe dùng chung cho các cụ già, đàn ông, đàn bà, người nhơn, trẻ con dùng thuốc này, phần khởi tinh thần, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, sức lực hơn lên. Các cụ già dùng thuốc này, khỏi bệnh ho về đêm, hay thở, tức ngực, tăng thêm tuổi thọ. Đàn bà dùng thuốc này : khi huyết điêu hòa, tăng thêm sức khỏe. Đàn ông dùng thuốc này : thận khi rời ráo, sức lực hơn lên. Trẻ con dùng thuốc này : mau nhơn chịu chơi. Không có bệnh dùng thuốc « Vạn năng linh bồ » của Lê-huy Phách lên cần. Thực là một thứ thuốc bồ hay nhất !

Nhà thuốc **LE HUY PHACH** 18, Boulevard Gia-Long — Hanoⁱ

Tổng phát hành tại Trung kỳ : M. Tôn thất Xứng, 119 Rue Gia-long Huế.
Khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-môn đâu đâu cũng đều có đại lý

Bồ phế trừ lao

Thuốc « Bồ phế trừ lao » của Lê-huy Phách là một thứ thuốc « bồ phổi » công hiệu như thần. Dùng thuốc này khỏi các bệnh khái huyết, khạc huyết (ho, khạc ra máu), khỏi bệnh xuyễn súc, khỏi bệnh đau ngực, tức ngực, khỏi bệnh ho dorm, ho khan, ho rút lồng cơn, khỏi các bệnh phổi yếu, khỏi bệnh ho gá của trẻ con, phòng trừ các bệnh lao phổi !

Trong mùa này ít người tránh khỏi những bệnh ho. Dùng thuốc này, các bệnh khỏi hết, không bao giờ sinh ra những bệnh nguy hiểm được. Giá 1p00 hộp nhơn 0p60 hộp nhỡ.

Thuốc lậu

Mới mắc : tức buốt, dài rắt, ra mủ... « thuốc năm 1935 » số 70 hay nhất. Thuốc này hay lầm lẩn áp hết thảy các thứ thuốc có bán ở xứ này. Bệnh lậu mới mắc dùng « thuốc năm 1935 » của Lê-huy Phách khỏi ngay. Kinh niên : ít mủ phải đi phái lại nhiều lần, sáng ngay ra nấm vuốt có 1, 2 giọt... đã chữa đủ các thứ thuốc mà không khỏi, dùng « Lậu mủ » số 10, nhất định khỏi bệnh lậu kinh niên. Đã ngán vạn người dùng đủ các thứ thuốc mà bệnh vẫn hoán bệnh, tiêm dâ chan, uống dâ chan mà bệnh vẫn trơ ra... Dùng « Lậu mủ » số 10 của Lê-huy Phách chắc chắn khỏi bệnh lậu kinh niên.

Lọc máu trừ trùng

Lậu, giang mai chưa tuyệt nọc : tiêu tiện trong đục bất thường có giấy, có cặn, ướt qui đầu, giật thịt trong người đau mỏi : váng đầu ứ tai, đau lưng... Dùng « Lọc máu trừ trùng » số 12 0p60 của Lê-huy Phách khỏi bệnh lậu kinh niên. Đã ngán vạn người dùng đủ các thứ thuốc mà bệnh vẫn hoán bệnh, tiêm dâ chan, uống dâ chan mà bệnh vẫn trơ ra... Dùng « Lậu mủ » số 10 của Lê-huy Phách chắc chắn khỏi bệnh lậu kinh niên.

Giang mai

Lở loét qui đầu, mọc mào gà, hoa khẽ, đau xương, đau tủy... phá lở khắp người nặng nhẹ mới lâu... dùng thuốc giang mai số 18 của Lê-huy Phách khỏi hẳn bệnh giang mai.

Gói đỏ HAVANE 0,13

Gói xanh 0,06

TUYỂN BUÔN TẠI XỨ AN - DÉ - RI

Văn đê cản lao ở Đông-dương

Trong rừng cao-su

(Tiếp theo)

MUỐN cho rõ tình thế của một người phu vào làm dồn điền trong Nam, ta hãy cùng họ bắt đầu bước chân lên tàu và theo dõi họ trong hành trình của họ cho đến lúc họ được trở về quê.

Thường thường là một người nhà quê nghèo đói. Bọn cai mộ phu chia nhau đi các ngã, bắt gặp, tán tỉnh, khiến anh chàng ngày thơ nghĩ đến những khoảng rừng đẹp, làm ăn dễ dãi, và tiền có thể làm được nhiều đê sau ba năm, trở về quê làm một nhà phu bộ nhỏ.

Bùi tai, anh chàng bỗng lòng. Thế là anh đã thành một người phu. Anh không phải bận bịu gì nữa, chỉ còn làm theo lời chỉ bảo của cai: lấy thê, rồi đưa đi khám bệnh, được tiêm trừ các bệnh truyền nhiễm, rồi được giữ một tờ giao kèo mà có khi anh không hiểu trong đó viết những gì. Anh lại được vay trước một ít tiền để lại cho vợ con, hay cho mẹ, vì từ nay, an ở đã có chủ chu cấp cho rồi. Ở trong Trung thì người ta đưa anh ra Bến Thủy, Tourane hay Qui Nhơn, ở ngoài Bắc, anh sẽ được ra xem Haiphong. Ba ngày sau, và khi đã được thầy thuốc chứng nhận là khỏe mạnh, anh bước chân lên tàu.

Trên tàu người ta đã thu xếp đê đón anh. Một hội đồng riêng đặt ra để tra xét xem tàu có đủ chỗ để cho phu nằm không, có đủ vệ sinh không, và trước hội đồng ấy, theo luật, mỗi người phu được một bộ quần áo, một cái áo sơ, một cái nón lá, một cái chăn, một cái chiếu, một cái bát, một đôi dép, và từ năm 1935, một cái mùng nữa. Dân bà lại thêm được một cái yếm trắng. Ngắn ấy đồ biến không, thực là chu đáo quá. Nhưng nếu bảo là do lòng tử tế của ông chủ dồn điền, thi ta lầm lắm.

Thê rỗi lèn đênh trên mặt biển. Xa xa, dân chìm bờ bay cao, trong sự tự do mênh mông. Trên tàu, anh em ngồi quây đầu lại với nhau, kè kè tám sú hay ngồi thử người, nghĩ đến vợ con ở nhà, đến tương lai mù mịt.

Còn tàu thứ oái, đến, Kia là Bến Saigon: một người lên đếm xem có đủ số, rồi đưa cả đến xóm Chiều để tra xét rõ tên tuổi từng người, và đê một viên y sĩ đến khám bệnh. Người nào bệnh nặng cho trả về quê, còn khỏe

khoản thi đưa ngay cho chủ đưa về đồn điền.

Ở đó bắt đầu cuộc đời làm phu. Làm ba năm, mẫn hạn có thể ở lại được nữa, nhưng rất ít người bằng lòng chịu cái ơn ấy.

Theo luật, phu bắt làm việc đến 10 giờ một ngày là đúng; trong số giờ đó kể cả thi giờ ở nhà đến chỗ làm. Ngoài những giờ làm việc ấy, phu còn phải làm cho chủ hai giờ nữa trong một tuần lễ để quyết định chỗ ăn nằm. Phu chỉ phải làm có thể thôi, nhưng nếu chủ có việc khẩn cấp, thì có thể bắt phu làm được và phải trả họ lương gấp rưỡi cho những giờ làm phu.

Mỗi ngày phu phải được nghỉ hai giờ, lúc trời nắng nhất. Nếu chỗ làm xa nơi trú ngụ, thì chủ phải làm ngay ở chỗ làm những túp lều để cho phu che nắng che mưa. Phu lại được nghỉ một tuần lễ một ngày, được ngủ bốn hôm tết, mồng hai, mồng năm tháng năm và rằm tháng bảy. Nhưng buồn thay, những ngày nghỉ là những ngày không lương. Những ngày xin phép nghỉ hay những ngày bị ốm đau, phu cũng không được ăn lương nốt.

Tuy nhiên, mỗi tháng chủ cũng phải cho phu làm 25 ngày đê họ có lương ăn. Lương thì mỗi tháng phải trả một lần, nếu lần khan thì phu kêu thanh tra lao động và viên thanh tra sẽ bắt chủ phải trả trong một hạn ngắn, quá hạn sẽ mang ra tòa. Trước năm 1932, mỗi người phu được: dân ông, 0p40 một ngày, dân bà 0p30; sau năm 1932 lương dân ông xuống 0p30 và dân bà 0p23. Đến năm 1935, lương lại hạ xuống nữa: dân ông 0p27, dân bà 0p20. Tuy vậy bọn chủ dồn điền còn kêu là cao quá, yêu cầu hạ xuống nữa !

Ngoài tiền lương, ta còn phải kê đến số gạo phát không cho phu nữa. Mỗi người trung bình theo luật phải được 700 grammes một ngày. Trẻ con chưa đến 2 tuổi được thêm 200 grammes và quá hai tuổi, 400 grammes. Ngoài ra, đồ ăn thức dùng phu phải mua lấy, mua ở các hàng của chủ dồn điền hoặc là của các mư cai mở ra kiểm lời.

Vẫn theo luật, phu còn được chủ phát không mỗi người một ngày 5 lít nước lanh, được thuở: uống khi có bệnh, lúc làm việc trong rừng, được chủ phát cho giấy, sà-cap, và ngay khi đến làm, được chủ cho nhà ở. Theo lệ nhà cần phải là nh lán rộng rãi hợp vệ sinh,

— Thôi, chào anh tôi phải đi Lạng-son chụp ảnh.

— Có việc gì cần thế?

— Có việc gì đâu, nhưng ông chủ nhiệm cho tôi đi xa như thế để khỏi phải chụp chợ phiên Ánh Sáng.

cần phải có giường nằm ít ra cũng cao 50 phân tây.

Dân bà, con trai còn hưởng một chế độ riêng nữa. Dân bà không được bắt làm những việc quá sức họ, và mỗi khi chưa đẻ, được nghỉ hẳn một tháng để dưỡng sức. Khi lấy chồng, lại còn có quyền ở với chồng nữa.

Chừng ấy thứ đê bênh vực lợi quyền cho phu. Nếu phu cứ được yên ổn mà làm ăn, ngoài giờ làm việc có thể tự do mà sống không ai ức hiếp, không ai hóc lột, thì đời sống của họ không đến nỗi khổn đốn cho lắm. Nhưng như lần trước tôi đã nói, chính những sự những tệ xảy ra nên nhiều phu mới phải trốn đi.

Mà họ trốn đi có sung sướng gì đâu. trốn tránh khổ sở ở trong rừng sâu, núi đồi, chết đì nhiều, mà bị bắt về cũng nhiều. Thí dụ như năm 1929, 3723 người trốn, có đến 1457 người bị bắt hay tự ý lẩn vè. Trốn đi, họ sẽ bị tróc nã, bị tù tội, vì theo nghị định ngày 25-10-1927, bỏ việc làm họ sẽ bị phạt tiền từ 16 đến 250 quan và tù từ sáu 6 ngày đến 3 tháng. Ay thế mà chủ còn kêu ca, nên họ đã xin được một đạo chỉ dụ ngày 2, 6. 1932 phạt những người bán xúi thoi — đã nhận tiền cho vay trước mà bỏ việc từ 2 tháng đến 2 năm từ và từ 25 đến 3000 quan tiền phạt. Nặng nề thay !

Nếu nhờ trời, phạt, thánh thần... và sự may mắn phù hộ cho anh chàng làm phu được hết hạn, anh sẽ được ông chủ phải chịu tiền phí tồn cho anh trả về quê. Như thế trong hạn ba tháng, Anh sẽ được đưa ra xóm Chiều, được nhận tiền đê dành, rồi lại bước chân lên tàu. Rồi lúc đến bến, sau khi khám bệnh một lần cuối cùng, anh được trở lại với sự tự do của anh đã mất trong ba năm trời.

Đó, đại khái đê một người vào làm phu trong Nam như vậy. Người ta nghiêm ra rằng lương tuy cao hơn, mà dân phu không muốn ở lại làm ăn ở trong ấy. Một phần có lẽ vì lòng nhớ nhà, nhớ quê cha đất tổ rất mạnh của dân quê, nhưng lẽ ấy không đủ để giảng cho ta rõ vì đâu dân phu trốn đi rất nhiều và lúc mẫn hạn xin về hầu hết. Dẫu sao, sự thay đổi dân phu luôn luôn như vậy, không có lợi gì cho ai, chỉ có hại; đối với bọn chủ, thì phu làm khi ít khi nhiều, sự sản xuất mất điệu chắc (Xem trang sau)

Hoàng Đạo

Nhà xuất bản Đời Nay

THƠ THƠ
ĐƠI CHỜ
TRƯỚC VÀNH MÓNG NGỰA
BÌ VỎ
GIA ĐỊNH
GIÓ DÂU MÙA
MỐI LÒNG
HANOI LÂM THAN
NỬA CHỨNG XUÂN (nghìn thứ 15, của Khái Hưng)

của Xuân Diệu	1p.00 và 1p.20
» Khái Hưng	0,40
» Hoàng Đạo	0,35
» Nguyễn Hồng	0,55
» Khái Hưng	0,60
» Thạch Lam	0,35
» Nguyễn khắc Mẫn	0,40
» Trọng Lang	0,55
	0,60

SẮP CÓ BÁN

THOÁT LY
NĂNG TRONG VƯỜN

của Khái Hưng
của Thạch Lam

Sách loại NĂNG MỚI

có ích lợi, in đẹp và rẻ tiền, giá từ 0đ.15 đến 0đ.20.
Sắp có bán cuốn sách đầu tiên về loại Năng Mới : «
BÙN LÀY NƯỚC ĐỘNG

của Hoàng-Đạo giá 0đ.20

Việc tuần lè

Việc Âu châu — Tại Tây Ban Nha, nay có cuộc đảo chính ở Madrid, đại tá Cassado chiếm chính quyền và lập một Hội nghị quốc phòng, theo chính thể độc đoán quân nhân. Tất cả các quân nhân công dân chúng đều phản đối thủ tướng Negrín và hoan nghênh chính phủ mới. Thủ tướng Negrín đã từ chức và có lẽ bị kết tội. Một tòa án bình sẽ lập để xét những chính khách và quan chia sẻ trách nhiệm về việc thất trận ở Catalogne. Chính phủ Cassado có lẽ muốn nghị hòa với Franco.

Pháp quốc và các thuộc địa Pháp bị chính bị việc phòng thủ, không lo bị đánh úp nữa (lời tuyên bố của ông Thủ trưởng bưu điện Mande).

Anh-cát-lợi bỏ ra 25 000,000,000 quan để tăng thủy quân trong năm 1939.

Ở Đức ông Goebbels lại lên tiếng đòi thuộc địa. Ba Lan vẫn bị tinh bài Đức và ngỏ ý giúp Pháp nếu có chiến tranh. Ba cũng lên tiếng đòi thuộc địa.

Giáo chủ Pacelli, nguyên tổng thư ký của giáo hoàng Pie XI, đã được làm giáo hoàng Pie XII.

Trung, Nhật chiến tranh. — Vừa có một trận lớn ở Hồ Bắc, quân Trung và quân Nhật chiến nhau, mỗi bên mất hơn 6000 người. Nhật phong tỏa các cửa bắc ở miền hạ du sông Dương Tử không cho tàu bè các nước đi lại. — Anh hùng họ Tàu may mắn để làm đường xe lửa Điện-điện — Tứ-xuyên.

Mỗi đường hàng không Trung-Nga đã thành lập. — Thủ tướng Nhật lại hô Trung, Nhật hợp tác. — Vì tình hình quốc tế, Nhật cũng dương tăng binh bị.

Phòng thủ Đông-dương. — Đầu cuộc phòng thủ Đông-dương, chính phủ Pháp sắp phải sang đây 30 chiếc phi cơ trận và thêm nhiều súng cao xạ.

Cầm tầu ngoại quốc vào vịnh Cam-Ranh. — Vịnh Cam-ranh hiện đang súra sang, từ nay là một quản tảng của Đông-dương. Chính phủ đã có nghị định cấm tầu và thuyền ngoại quốc đậu ở trong vịnh.

Bệnh đau màng óc — Bệnh này bắt đầu phát ra ở mảng tinh giáp biên giới nước Tần (Thái Nguyên, Bắc Kạn) nay đã lan đến tỉnh lỵ Tuyên Quang, nay

TRUNG RỪNG CAO-SU

(Tiếp theo trang trên)

chắn; đối với phu, thì cho sự giữ chặt lại là một điều bó buộc. Vả lại, đông người bắt tụ lại một chỗ, làng không ra làng, nhà không ra nhà, khiến cho dân phu không có cảm tình gì đối với « trại » nữa, chỉ có lòng sợ và ghét mà thôi.

Bấy nhiêu điều đưa ta đến một kết luận đáng theo, mà cần phải theo: Bỏ cái chế độ mờ phu, tìm phương pháp lấy phu làm theo thói thường, ngay tại chỗ. Như thế sợ không có người làm chằng? Thì phải tìm cách cho nhân dân ở ngoài Bắc tự ý vào trong Nam để làm ăn, để sinh cơ lập nghiệp ở trong ấy: thí dụ như mở làng, như chính đồn việc di dân.

Còn cái chế độ mờ phu, hàm cái ý bó buộc, đèo thêm vào những tệ không thể tránh được, thật không đáng có trong nước ta nữa. Bỏ nó đi, tức là làm một việc rất hợp thời và hợp công lý.

Hoàng Đạo

ai qua lại Tuyên Quang đều phải vào nhà thương xông thuốc sát trùng.

Lễ xách phong hoàng tử — Hôm 7 Mars, ở Huế, Nam Triều đã cử lễ xách phong Hoàng-thái-tử Bảo Long làm Đông cung Hoàng-thái-tử. Lễ cử hành rất long trọng; dù lễ này có đủ mực các thương quan Pháp, Nam trong ba kỳ.

Mấy kỳ thi hoãn ngày — Hai kỳ thi tham tú và thi kỵ Thương chính đáng lẽ sẽ mở vào tháng Avril, nay hoãn lại đến Mai. Thi tham tú vào những ngày 10, 11 và thi kỵ vào những ngày 23, 24 Mai 1939.

Kỳ thi thi kỵ ngạch phủ Toàn quyền đang lể định vào đầu tháng Mars thi nay hoãn đến 17 Avril; bạn nộp đơn đến 15 Mars mới bắt.

Kỳ thi tham tú tập sự vào các sở thuộc phủ Toàn quyền, Thông sứ, Khâm (Xem tiếp trang 21)

Câu chuyện hàng tuần...

NÉU báo giới Annam chỉ có hai hạng người ấy làm tiêu điều thì thực đáng buồn: hạng ông Dương trung Thực và hạng ông hàn La. Hạng dọa nạt lấy tiền và hạng... theo đuổi phầm悍.

Dọa nạt, cũng có nhiều cách dọa nạt. Có cách dọa nạt quân tử: Dọa nạt người ta nếu không bỏ tă theo chính thi minh sê trị.

Còn dọa nạt để lấy tiền, và nếu không được tiền sê đặt điều vu cáo thi không còn gì bần thiu xấu xa bằng!

Mấy năm trước một bỉnh bút báo « Canard Enchaîné » tự nhiên được thưởng huy chương « Bắc đầu bộ tinh ». Được thưởng vì có văn tài chứ không phải vì nịnh hót chính phủ. Nhưng ông chủ nhiệm « Canard Enchaîné » cũng mời viên binh bút ra ngoài tòa soạn ngay, sợ độc giả ngờ tới tính cách độc lập của tờ báo.

Ấy là tự nhiên được huy chương đấy, huống nữa là mở báo, viết báo mục đích chỉ cốt để theo đuổi phầm hám và... tiền nữa! Hạng này, còn ai dười nồi ra ngoài một tờ báo, vì chính họ lại làm chủ báo của họ. Nhưng nếu có liên đoàn báo giới thi tất phải mời họ ra ngoài làng báo ngay.

Liên đoàn báo giới! Nói đến thêm bực minh! Kêu gào cồ động mãi nhưng nào có ăn thua gì đâu. Đến đi giật lùi tới « Ái hữu báo giới » còn không xong nữa là!

Nhưng giật lùi một bước nữa thi xong, thi đã xong.

Vì « Ái hữu NHẬT BÁO GIỚI » đã thành lập!

Nhật báo giới vạn tuế!

Bỏ là công trình của ông Ngô Văn Phú.

Chắc một đêm ông Phú nằm vật tay lên trán nghĩ tới báo giới Bắc-kỳ. Ông thấy có nào nhóm Cộng sản, nào nhóm Quốc gia, nào nhóm độc lập, nào nhóm tự trị. Ông dâm hoảng. Và ông muốn tẩy hết các khuynh hướng chính trị trong báo giới. Ông chợt tìm ra một ý bay.

Chẳng rõ lúc ấy ông Phú có kêu Eurêka như Archimède không; nhưng, ông ta không trân trường, chạy vội đi kiểm hai bàn đồng nghiệp hăng say mà bắn rắng:

— Bạn tuần báo rắc rối khô chơi lầm. Chúng ta chơi với nhau thôi. Nếu tôi chết trước thi các bác gửi đồ phùng và di đưa đám tôi. Nếu hai bác chết trước tôi thi tôi xin đến phùng vắng và di đưa đám hai bác. Còn khi chúng ta cưới con hay mừng tiệc họ thi chúng ta đều mừng lẫn nhau.

Hai bạn đồng nghiệp trả lời:
— Chí lý lầm!

Thế là họ thảo chương trình tức khắc và nhân có ba tờ báo vào hội với nhau, họ đặt tên là hội « Tam giác ái hữu », theo thể định lập thời Tam quốc.

Nhưng « Tam giác ái hữu » vì tất đã vũng chài như cái vạc bã chén. Vì hòn nẹo gắp ông Ngọc-Thỏ, chưa kịp hồi hao một lời, ông ta đã phản Trần ngay:

— Không, Trung Bắc chúng tôi có muốn đánh dâng gi vào cái hội ái hữu ấy đâu. Chỉ tại ông Phú ông ta muốn có một hội bắn hoi để những khi làm tiệc tiễn đưa các quan thầy cho tiện đấy thôi chứ!

Thì ra thế.

« Tam giác ái hữu » chỉ có một mục đích ấy. Nhưng có mục đích ấy còn hơn không có mục đích gì rõ rệt.

Khái Hưng

15 VÀ 16 MARS 1939

Hội Sinh - Viên

15 MARS 1939, 25 tháng Giêng ta

1 — Từ 9 giờ tối, tại nhà Hát Lớn
DIỄN Kịch — Hát kịch Pháp: *La crise Ministérielle*, của T. Bernard.
Báo kịch: Ông Trọng sự tập sự — Cuối tháng — Ông Đốc-tử mới.
Ca kịch: *Les Gangsters*: Những chàng kẻ cướp. Bản đệm nhạc Fleuret.

2 — Từ 11 giờ đêm, tại Hôtel Métropole
RHIỀU VŨ — Cờ nhiều intermèdes — Bản âm nhạc Gregoroff. Các thử giò khát tình giả thường. Vào cửa 2p00. Các bà đi theo không phải trả tiền.
Các bà đi riêng 1p00 — Trừ 50%, nếu có vé xem trên 2p00.

Từ 2 giờ chiều, tại bãi Mangin

16 MARS 1939, 26 tháng riêng ta

HỘI THỂ THAO — Cúp J. Brévié: Bóng tròn, bóng rổ. Khúc côn cầu.
Vào cửa: Tribune 0p.50 — Pelouse 0p.20 — Enceinte extérieure 0p.10.

CÁC MÀU DA

NHƯNG tờ báo Pháp của các đảng cực hữu ở đây chắc không được hài lòng, khi được tin rằng chính phủ Pháp đã cho một người da đen làm toàn quyền một thuộc địa.

Thôi thế là hết! bọn di khai phá thuộc địa bằng roi gân bò chắc là chặc lưỡi mà than cho thời thế đảo điên, mà tiếc cho uy danh của nước Pháp! Uy danh của nước Pháp, xưa nay đối với họ là lầm thế nào cho họ có quyền thế, cho họ có thể coi thuộc dân là nô lệ của họ, lầm thế nào cho bọn nô lệ ấy chỉ có thể làm nô lệ mãi mãi...

Nhưng ở bên Pháp, người ta lại nghĩ khác. Người ta lại nghĩ một cách ngu ngốc rằng uy danh của nước Pháp, là do ở tinh thần bác ái và bình đẳng, là do ở nền văn minh Pháp mà ra. Cho nên người ta đã không phân biệt màu da, dám cho người da đen làm thủ hiến một

thuộc địa, cai quản cả người da trắng nữa.

Trước cái cùi chì ấy, người da vàng ở dưới quyền thống trị của nước Pháp, chỉ còn vỗ tay thán thở. Và trong trí, thấy này nở ra một hi vọng, hi vọng được một ngày kia thấy người da vàng cũng được ngang hàng với người da đen!

BỨC ỐNG CỦA BUI XUÂN HỌC

ONG Bùi Xuân Học là một người thân thể đầy đặn to lớn.

Từ trước đến nay người ta mới biết có thể thôi.

Ngờ đâu trong cái thân thể mập mạp ấy, lại có thể có được một bộ óc tinh sùng lẽ nghệ nuga. Ấu cũng là một sự lạ vậy.

Chẳng thế mà trong số báo ngày 8-3-1939 vừa rồi, bàn về việc xách láp Đông cung Hoàng thái tử, ông ta đã tỏ ra mình là một bầy tôi kinh

MUỐN ĐẸP
các bà, các cô
chỉ nên dùng
SỮA, KEM,
PHẤN, SÁP

A N N O X A
CHUYÊN-MON CHẾ RA
của các BÁC-SỸ
BÁN TẠI
các hiệu bào
chế Tây, các
cửa hàng to
hoặc tại ĐẠI-LÝ
35, RUE RICHAUD
HANOI

NGƯỜI và VIEC

cần hết chỗ nói.

Thần dân chúng ta hãy lắng tai nghe ông ta nói:

«...Hồi 9 giờ Mai ngày thứ bảy 4 Mars đã bắt đầu diễn tập để cho

Đức Ông Bảo Long được thuần thục trong các việc lễ nghi».

Đức Ông Bảo Long ! Thật là một cảnh đẹp mắt và cũng nếu ta được thấy Ông Bùi Xuân Học to lớn cầm hốt, đội mũ quý trước mặt «đức Ông» tí nhau mà tung hô!

Ông tung hô chắc cũng sẽ khéo léo như mấy câu tango bốc của ông. Ông tango rằng :

« Dầu tuồi đương nhỏ, nhưng hoàng tử đã tỏ ra rất chỉnh đốn trong việc phục sức và rất trang nghiêm đứng đắn trong khi hành lễ và một điều rất đáng khâm phục là các chi tiết trong lễ nghi rất phiền phức mà lúc làm lễ không hề làm lắn và ngượng ngáp chút nào ».

Nhưng Ông Học có khâm phục cái «tài» làm lễ của hoàng tử thế nào da nữa, cũng không thể bắt ta thôi nghĩ rằng lúc ấy hoàng tử có lẽ thích ăn kẹo hơn!

Tin sau cùng. — Ông Bùi Xuân Học cho biết rằng không phải ông mà là phóng viên của ông viết bài văn tán tụng kia. Có thể chứ! Ông Học mà biết làm văn, dù là văn tán tụng thì là một sự lạ quá!

TA TẦU

NHÂN việc chạy giặc, người Tàu tràn sang rất nhiều trong nước ta. Có lẽ vì thế mà thương mại có cơ phát đạt hơn, nhưng có lẽ cũng vì thế mà chuyên xích mích giữa người Việt, người Hoa cũng sinh ra nhiều hơn.

Thấy vậy Ông Hera Niệm Tăng, tổng lãnh sứ Trung-hoa ở Hà-nội vừa gửi cho các Hoa-kieu ở đây một tờ thông cáo đại ý nói Hoa-kieu sang đất này làm ăn cùng nhân sĩ Việt-nam cảm tình vốn cùng dung hợp, nhưng có kẻ côn nồng nỗi thường vì việc nhỏ mà gây chuyện với người, như việc chợ Rau ở Hải-phong hay việc một người Khách tranh chỗ ngồi với một người Nam

đến nỗi xô xát nhau. Cho nên Ông khuyên mọi người nên khiêm hòa, giữ lối lè mạo để tỏ ra cái trình độ giáo dục của dân tộc Trung-hoa.

Đó là một điều khuyễn rất hợp với lè phái, chính người Nam ta cũng nên theo. Không bao giờ, đối đãi bất cứ với ai cũng vậy, ta nên quên rằng chỉ có lè độ là tỏ ra rằng ta là người có giáo dục mà thôi. Ấy thế mà lầm kẽ, cả trong làng bao nuga, quên mất mình là người có học thức, lão cắc, ngông nghênh, lấy sự đúng những câu thô tục, bẩn thỉu, chửi rủa, vu cáo làm đặc sách lầm. Họ thật đáng thương hại, vì họ có biết đâu rằng «chửi người, tức là bẩn mồm mình» và vu cáo, chửi rủa, thô tục chỉ lè ra rằng mình là vô giáo dục mà thôi.

Sự thực nó không đẹp như thế bao giờ. Đó là ý kiến của rất nhiều người, trong đó có ông Bùi quang Chiêu nữa. Theo ông, về mặt kinh tế thôi, Đông dương đã thấy kém Xiêm: năm 1936 Xiêm công quỹ có tới 175 triệu bạc, nghĩa là mỗi người Xiêm có 13 đồng còn Đông dương công quỹ chỉ có 125 triệu nghĩa là mỗi người ở Đông dương chỉ có 5 đồng.

Còn về mặt khác, thì không cần nói làm gì, ai cũng rõ cả rồi.

PHI-CHÂU

HÃN ai cũng còn nhớ rằng hồi năm ngoái, chính-phủ bỗng dắt ra cái ý muốn đem người Việt-nam di sang Phi-châu, không biết là để khiến cho dân Annam trở nên một dân tộc có thuộc địa hay là chỉ để làm phu cho người bên trái Phi-ma-thi.

Hồi ấy báo chí Annam phản đối, lấy cái lè rất dễ hiểu rằng & Đông dương đất hoang cỏ rộng, can thi phải tính đến nước đường cùng kia. Tuy vậy, Chính-phủ cũng vẫn có một phái bộ sang tận nơi điều tra.

Sau mấy tháng nghiên cứu, phái bộ đã làm tròn phận sự: nghĩa là cũng phản đối sự di dân sang gốc trời ấy. Bộ thuộc-địa cũng đã ra lệnh bỏ dự án di dân ấy đi.

Đó là một điều đáng mừng. Nhưng không phải như thế là giải quyết xong vấn đề nhân mảo ở miềng hạ du sông Hồng Hà và phía bắc Trung-kỳ. Vấn đề ấy vẫn còn nguyên, vẫn cần phải giải quyết ngay mà vẫn chưa được ai giải quyết cả.

Dân đối làm rồi, và đồng quâ. Những rừng rông mênh mông ở Ai-lao, những khoảng đất màu thảng cánh cò bay cồn bờ hoang ở trong Nam, ở bên Cao-mèn, vẫn nằm đợi người đến khai khẩn. Trong kh hàng vạn, hàng triệu người không có việc làm để nuôi sống lấy thân ở Trung, Bắc-kỳ!

Chính phủ nói nhiều về sự di dân rồi. Ta chỉ còn đợi làm việc nữa mà thôi. Từ lời nói đến sự thực hành, tuy bao giờ cũng cách xa, nhưng chúng tôi mong rằng đừng xa quá, đừng lâu quá.

Hoàng Đạo

ỦY BAN ĐIỀU TRA. — Họ chỉ ăn cơm nhạt hay với tí rau muống không chịu ăn thịt cá, thảo nào mà họ yếu đuối.

ĐIỂM BÁO

Nói hay dứt ng

NGUỒI ANNAM mình đã nỗi tiếng là biết bắt chước giỏi (bắt chước thôi). Có nên thêm vào cái nết tốt ấy một cái giỏi nữa không, cái giỏi lấy của người nghiêm nhiên là của mình?

Nhiều nhà văn thấy tác phẩm của người khác hay hay — nhất là của các nhà văn Pháp — đã không ngần ngại gì lấy phẳng làm tác phẩm của mình, lè tát nhiên dịch ra tiếng ta và sửa đổi một vài chỗ. Kẻ rụt rè thì lấy một vài đoạn, kẻ mạnh bạo không cần ai, nhất là không cần mình, thì lấy cả toàn tác phẩm. Nhưng cái giỏi thì cũng như nhau.

Rồi đến các nhà viết báo. Họ cũng không kém ngần ngại chút gì. Tôi thường thấy một tờ tuần báo trong Nam, mỗi kỳ có đăng một cái tranh lớn khôi hài về chính trị ở ngoài bìa. Bức tranh đó chỉ là phóng to ra một bức họa của các tờ báo Pháp, nhất là tờ *Marianne*, có khi đề nguyên nét, có khi nhả họa sĩ ký tên & dưới đã điểm xuyết thêm thắt vào; lời chú thích bức họa cũng hoặc dịch nguyên văn câu chú thích Pháp, hoặc đổi khác hẳn đi, (nhưng mà tôi hơn).

Lại một tờ tuần báo ngoài này thỉnh thoảng có đăng một mục tranh khôi hài. Trước thì còn đề là « nụ cười nước ngoài »; sau dần cải còn là « nụ cười », của tờ báo ấy, tất nhiên. Các tranh vẽ toàn là tranh ở các báo Pháp, vẫn phản nhiều ở *Marianne*. Nhưng họ đã nghiêm nhiên nhận là tranh vẽ của mình rồi, và rất quên không chú thích tranh lấy ở đâu. Những câu khôi hài thỉnh thoảng cũng đổi khác đi, nhưng cũng như trên kia, tôi hơn và nhạt nhẽo hơn.

Một độ, trên tờ báo này, chúng tôi đã phải lên tiếng phàn nàn về nhiều ban đồng nghiệp khác, đã cho chúng tôi cái vinh dự là trích bài của *Ngày Nay* luôn luôn, nhất là những bài ở mục Trống Tim và Lực Lượng — nhưng mà lại quên

nhang đến nỗi không mấy khi đề hai chữ *Ngày Nay* ở dưới; hay có đề, lại kín đáo quá, chỉ bằng hai chữ N. N. nhô ti.

Ây thế mà các bạn quý hóa kia vẫn vô tình như thường. Gần đây, một tờ tuần báo trong Nam — mà chúng tôi có nhã ý không gọi tên — đã đăng một bài dài của chúng tôi ở mục Trống Tim. Trong cái mào đầu quan trọng, tờ báo ấy đã nói đến « một ban đồng nghiệp đã trích dịch ở một tờ tuần báo Pháp ». Bạn đồng nghiệp ấy là *Ngày Nay* vậy. Nhưng rồi tờ báo ấy đã đăng nguyên văn bài của chúng tôi, mà không ký tên hay chú thích gì cả. Ban đồng nghiệp của nhau nhận quá: giá bạn ký phẳng ngay tên một người trong tòa soạn của báo có phải tiền hơn không?

Chơi xuân kéo hết xuân đi

T R A N H

Gái già sòng sọc nó thì theo sau

ĐIỂM VĂN

THẤY các báo xuất bản số mùa xuân, ông cầu mới Mân-cháu Nguyễn mạnh Bồng, văn sĩ kiêm thầy lang, cũng xuất bản một tập văn xuân chơi Tết, nhan đề là « Vườn Xuân ».

Trong cuốn văn đó, ngoài những cách tài linh như giữ cho vợ khỏi ngoại tình, làm phép cho nhân tình đến chỗ mình ở được, thử xem vợ có ngoại tình không, vẫn vẫn, toàn

Kè thì được tung cửu phần chí mới là hơi hơi tiến mà thôi. Nhưng ông Bồng cứ cố di, rồi lo gì ông không tiến nữa, không đèn nỗi phim vẫn như nay đâu mà ngại.

Trong tập « Vườn Xuân » đáng cảm động nhất, là bài thơ của ông Nguyễn tiến Lãng. Ta hăng láng nghe lời lâm sự (mùa xuân cũng là mùa tâm sự nữa) của con ve sầu ắt:

... Chẳng tài mà cũng như tài
Đã deo lấy chữ (1) ra đời phải đưa,
Văn vương còn một đường tr,

Thôi thôi tránh nợ cũng chưa được
nào!

Bút nghiên nền nếp thanh tao,
Văn chương mê mải, nán chán
mơ màng.

Độc giả chúng ta cũng thành ra
mơ màng. Nghe nữa đi :

Tai hoa tò điếm non sông,
Gương xưa treo đó mà lòng thẹn

riêng.

Ông Nguyễn tiến Lãng then ? Đó là một sự lạ chúng ta không ngờ. Bởi ông then nên rồi ông tức kêu lèo :

Sao cho tó mặt anh hào,
Nước noh há dě ôn sầu (2) mài da?

A ha ha ! Anh hào tó mặt, nén
nếp con nhà ; nợ áo cơm phải bán,
vay danh vọng phải dền, thế cho nên :

Chẳng bấy giờ là bao giờ..?
Hãy đem gan óc đền bù nước sầu !
Bởi vạy ông mới vô kinh vạy. Vâ
từ bấy đến giờ, gan óc ông đang
cũng dã nhiều rồi.

Ông than thở :

Áo mũ căn da i hông đến người
Làm trai ấu gánh nợ tài trai,
Lâu dài thành quách còn nguyên da.
Một tấm lòng son ngô với ai ?

chân chỉ là trợ bút, nên lòng chí thành
ấy chỉ đưa ôn, đến có hâm tùng cửu
phẩm văn giai. Hật là đảng tiếc !

Ta đã xem lòng chí thành của ông chủ
nhiệm và ông trợ bút rồi. Giờ đến lòng
chí thành của các bạn Đọc.

— Đọc đã nhận được những lá
thư thân yêu của bạn Đọc, những lá
thư ấy là của lý trưởng, chánh hội,
đản cầy và anh em họ thuyền, cả
đến nhà vua và Hoàng hậu cũng có.
Phần nhiều đeña tán thường những
bài của chúng tôi, nhất là những bài
viết rõ, kê rõ về chương trình của
quan thống sứ Châtel, vẫn vẫn.

Các bạn của Đọc hẳn phải cảm ơn
ông chủ nhiệm tờ báo đó đã không quên
nói đến mình một cách cẩn kẽ và chu
đáo thế; nhưng dưới hâm tùng cửu phẩm
tôi e không còn có hâm gì.

Thiện Sĩ

— Chúng ta đã cầm được nước mắt.
Vi ống gánh nặng, nên bây giờ lòng
ông đã quá công. Nhưng lại đơn
cái mềm rão. Thôi thì cái nợ ba
kia, cũng đã an ủi ông Lãng rồi.

TÀN-LANG

1) Tác giả chủ thích

2) Chữ không phải ôm sầu

CHỢ PHIÊN ÁNH SÁNG

Nan tre phết giấy hồ

PHẢI, chợ phiên Ánh Sáng chỉ có thể đúng như lời một vái lờ bão hằng ngày rêu rao.

Nhưng chỉ có thể mà chợ phiên Ánh Sáng đã kéo hết bà con Hà-thành và các lối tới xem, cũng đúng như lời tức tối của một vái lờ bão hằng ngày.

Vậy thì vì bà con Hà-thành quá thiên cảm với đoàn Ánh Sáng mà nó bức đến dự chợ phiên?

Hay vì với nan tre và giấy, hồ, đoàn Ánh Sáng đã dựng nên một công trình mỹ thuật đáng được bà con Hà-thành tán thưởng?

Bởi với con mắt tục ta thích những sự huênh hoang thi muôn dẹp tất phải sang, tất phải phô bày những vật quý giá, như vàng, bạc, ngọc, ngà chẳng hạn. Họ còn biết thế nào là « nét » nhịp nhàng, là « màu » cản đối. Bởi họ hiểu rằng chính màu xanh, màu hồng, màu vàng, màu trắng của những con giống và các đèn lồng, đèn xếp toàn tám bảng nan tre phết giấy, hòa hợp với màu lá cây thiên nhiên trong ánh đèn điện rực rỡ đã gây nên một cảnh thần tiên lộng lẫy và êm đềm và thân mật, bắt họ hiểu thế thì thà đừng làm gì hết.

Bây giờ, họ sắp nhảm mắt kêu ja : « Chúng nó lại tảng bốc lẩn

nhau ! » Kẽ thì sự tức tối, lòng ghen tai đã bắt họ nhảm nghiêm mặt từ lâu rồi, đề khi bước vào chợ phiên Ánh Sáng khỏi phải nhìn thấy những nét thanh thanh của cảnh đảo, những nét mong manh của hoa đào ăn nhịp với những đèn xếp và in bật lên cái nền đậm sắc phia sau : cái động kết lá xen lẫn với những lồng đèn giã bằng giấy vẽ.

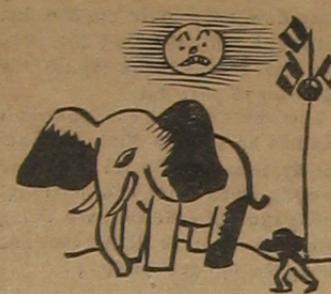
Còn nói chi đến cảnh hồ Girom với họ ! Chỉ trông thấy hoa giấy và thuyền dán giấy họ đã khinh bỉ bước qua rồi !

Mà nào giống Annam mình có phải là một giống tra huênh hoang, sinh lòe loẹt, thích sang dởm cho cam !

Một câu chuyện cổ tích « bánh chưng bánh dày » đủ chứng thực điều đó : cự tử Hùng Vương của chúng ta đã biết đặt cái bánh chưng bánh dày ở trên những món sơn báo hải vị bày la liệt trong dĩa

ngọc mâm vàng. Không phải là cuộn chung ta không quý vàng ngọc cúng sơn báo hải vị. Nhưng có vàng ngọc và sơn báo hải vị mà người ta chỉ bày ra được một bàn tiệc lòn xộn thi sao bằng với màu xanh và hình vuông của bánh chưng, màu trắng và hình tròn của bánh dày, màu hồng và hình chữ thập của giấy lát người ta hòa hợp bài trí nên một cảnh hình sắc nhịp nhàng ! Ấy là chưa kể đến cái vị thanh thú của hai thứ bánh.

Nếu bạn kia sống vào thời Hùng-vương thi chắc họ đã kêu : « Tưởng thần thánh gì, ngờ đâu toàn gạo đồ với lá giong ! »

Thứ sáu.

Sáu giờ chiều. Bài Marseillaise báo cho người ta biết rằng ông toàn quyền Brévié đã tới. Ông thống sứ Châtel đến trước vội cùng nhân viên đoàn Ánh Sáng ra đón tiếp.

Anh Bình và anh Chương đưa hai ông thủ hiến đến gian đánh Còn. Nói ngay rằng chẳng có gian gi ráo, chỉ có một cái cột cao với ở ngoài một cái khung vuông phết giấy xanh (lại giấy) và một cái bàn trên bày la liệt những quả còng khâu bằng vải ngũ sắc.

Anh Bình giảng nghĩa cách đánh còn và luôn thề biếu diễn cho hai vị thủ hiến coi. Nhưng vì lần đầu tiên trong đời, anh mờ tối quả còn nên ném sai đến vài chục thước. Anh Chương lanh chanh khoe tài nhưng quả còn lén thấp quá, cái đó chỉ vì anh đã dại dột đứng ngay trên mặt đất mà ném.

Qua mấy gian hàng bán confettis, bún súng và quay số, các ngài thủ hiến tới gian hàng cao lâu. Và các

ngài dừng lại đầy đẽ thường thức mấy mồi nem, chả và bánh ngọt do tay khéo léo của hai chị Nguyễn

dinh Hoàng và Nguyễn tướng Long làm ra. Các ngài tấm tắc khen ngon mãi.

Nhưng mùi pháo xứ sở đốt ngay ở cửa cao lâu thi không được thơm tho lâm.

Mà nó lại có kết quả tai hại nữa là đã đem mưa tới. Vì nghe thấy tiếng nô mày trường là sấm liền buông mưa xuống.

Các đèn xếp tha hồ nhoèn nhoét. Anh Tô ngọc Văn, nhà bài tri cảnh chợ phiên chấp hai tay sau lưng đi bách bộ và ngửa mặt lên trời ngâm nga :

— Vũ vũ kiêm lõa nang lưu khách
Phiền một nỗi khách đến dự chỉ
mới lưu thư, dù có lưu lại cũng
chẳng được bao. Mà vì thế cái quý
chợ phiên cũng chẳng lưu được
mấy tí tiền.

Anh Hòe cười chảy nước mắt, (không phải nước mưa đâu) đến vỗ vai anh Văn và tán rằng :

— Mưa lưu khách là lưu họ ở lại nhà họ đó thôi.

Không muốn đau lòng đứng ngâm một cảnh tang thương, tôi bỏ ra về.

Đến hò, tôi lưu luyến đứng lại ngâm cảnh bồng lai bồng bèn nỗi trên mặt nước phản chiếu ánh đèn ngũ sắc, và như vừa hiện lên trong ánh sương vàng buồm sớm.

Sóng sóng, các bông hoa thủy tiên khoe lò đứng đầm mưa mong đợi khách chơi hò.

Thứ bảy

Sáng sớm, tôi vội vàng trở lại chợ phiên, để xem dấu vết tàn phá của trận mưa phun đêm hôm trước.

Trên bờ chỉ một vài bông hoa thủy tiên rã cánh. Trong vườn ô-tô chỉ đèn xếp là dứt áo. Còn cái đồng thi không chút suy suyễn.

Người tôi gặp đầu tiên là anh Tô ngọc Văn. Anh cười nói :

— Đó, anh coi, có đến nỗi nào như báo Trang Bắc mỉa mai đâu. Tôi cho cù mưa luôn ba hôm, cái công trình bằng giấy của tôi cũng còn y nguyên.

Đáp lại lời anh, anh Đào trong máy truyền thanh lên tiếng :

— Xin các anh các chị trong đoàn làm việc chợ phiên giữ gìn cần thận cho, các con giống và các đèn lồng đèn xếp hiện còn đầm nước mưa, chỉ sẽ dụng vào là rách bung ra đây.

Tôi mỉm cười nhìn anh Văn :

— Thế thi cái công trình bằng giấy của anh cũng không lấy gì làm kiên cố cho lắm.

Thấy anh Văn buồn rầu, tôi vội vã tiếp luân :

— Nhưng nhờ trận mưa xuân, vườn đào của anh thêm tươi tốt bội phần.

Tạnh ráo đã bắt đầu đưa nam thanh nữ tú đến chợ phiên. Gian đánh còn, gian bún súng, gian thi ngura, gian nem cúc, và nhất là gian cao lâu lúc nào cũng đông nghịt những người.

Về chiều tối, người ta phải chen nhau mới đi lại được. Chu « chợ chiều » thực chẳng còn đúng nữa.

Các nhân viên đoàn Ánh-sáng lúc bấy giờ mặt anh nào chí nãy tươi như hoa cỏ, chả bù với tối hôm trước. Và họ càng hăng hái làm việc. Hoặc nhanh nhẹn đi gán hoa và đấu hiệu Ánh-sáng, hoặc đi bán phiếu Tombola Ánh-sáng, hoặc oang oang mời khách vào các gian hàng.

Chị Hoảng và chị Long, giọng oanh thổi thề thi đã có ống truyền thanh thay, và luôn luôn lên tiếng để quảng cáo cho những chiếc nem chiếc chả không lò « ăn tam ngày hãy còn no ». May mà người ta biết rằng đó chỉ là lời khoác lác, nếu không, còn ai dám ăn nem chả để mắc bệnh dạ dày nữa !

Hồi bốn giờ đã có cuộc hơi trải (perrissoire) ở hò. Người Pháp đến xem đông lâm, nhưng chỉ đến xem ông Simart biểu diễn suông máy.

TÂN ĐÀ NGUYỄN KHẮC HIẾU

417 Route Bach-Mai — Hanoi

Từ sang xuân Kỷ-Mão : Việc dien-giảng Quốc-văn và Hán-văn, đều đòi ra thè-cách hâm-lbü (par correspondance).

Mỗi tháng, mỗi việc gửi bài đi 4 kỳ, bằng giấy in hai mặt. Tiền phí định mỗi việc mỗi tháng là 2p.00. Thêm 4 cái tem thư (Op.06) gửi ngoài trước cho. — Riêng các bạn nam, nữ học-sinh, tiền phí bài giảng, xin tinh 1p.20. — Sau kỳ gửi thứ hai, ngài nào nhận bài rồi, xin gửi tiền phí về cho, được tiền đổi với ấn-quán, đa tạ !

Các ngài ở luôn tại Hanoi, muốn hỏi thêm ý nghĩa gì, việc quốc-văn, xin cứ sáng thứ năm ; việc Hán-văn, xin cứ chiều thứ bảy, tôi sẵn có tại nhà để thừa tiếp. Ngài nào ở xa, muốn hỏi, xin cứ viết thư.

Ngày thứ năm, 2 Mars 1939 : Việc quốc-văn đã ra bài số 1 ; ngày thứ bảy, 4 Mars, việc Hán-văn đã ra bài số 1. Từ sau, lấy thế làm thường.

Kính Bạch

Cuộc biểu diễn xuống không có, vì tối phát cuối cùng, ông đốc lý mới không cho phép, lấy cớ rằng hổ nồng quá. Nhưng không sao, ông Simart không biểu diễn đực, thì ông đứng ra hiệu cho các trại bắt đầu chạy Đảng nào cũng thế.

Thì xong đã lâu và đèn điện đã sáng rực cảnh bồng lai mà nhiều bà con Pháp còn hỏi : « Đã biểu diễn xuống mấy chưa ? » Làm minh cứ phải nói xin lỗi mãi.

— Thế bao giờ thi périssaires ?

— Thưa bà, vừa thi xong rồi.

Thì ra người ta chỉ để ý đến xuống máy mà không nhìn thấy trại. Rõ enough cho anh Đạo quâ ! Anh là đại biểu hội Bồi lội Vịnh yên về dự thi, và đã chiếm giải nhì, sau một hội viên của hội Septo Hanoi.

Nhiều ngài có vẻ giận dữ vì đã bỏ ra năm xu lấy vé để xem biểu diễn xuống máy mà không được xem. Đè bù lại, tôi mời các ngài xuống thuyền rồng kết hoa di chơi cảnh bồng lai. Nhưng có ngài yêu lảng quay đi, có ngài thản mặt trả lời :

— Merci, je ne veux pas me faire gondoler.

Tôi thầm đáp lại :

— Vậy xin mời các ngài lên « tàu bay » !

Đối bên thực đã hiểu nhau.

Vì vắng khách chơi thuyền, tôi quay vào trong chợ phiên. Đông không len được. Đầu các thứ tiếng, tiếng người, tiếng dĩa hát, tiếng nói trong máy truyền thanh trộn lẫn với tiếng cười đùa không ngớt.

Sự trộn mâu có vẻ mỹ thuật và nhịp nhàng hơn. Điều đó (lai cho nhau di tàu bay !) là nhờ ở tài bài trí của anh Tô-ngoc-Vân. Trong cái cảnh vườn đào đèn xếp của anh, các mâu áo của các thiếu nữ nổi bật hẳn lên. Có lẽ biết thế nên các bà các cô đến mỗi lúc một thêm đông.

Máy truyền thanh tóm :

— Các bạn đã bao giờ hực tức về cái nỗi phải đi thuê nhà chưa ? Nếu đã thì các bạn hãy bỏ ra ba bão, chỉ ba bão thôi, mà mua một vé Tombola Ánh Sáng, bạn sẽ có hy vọng được một cái nhà...

Tán vung thế mà nhiều người chạy choáng đi hỏi mua Tombola Ánh Sáng, nghĩa là người bán Tombola chạy choáng đến họ Cố khi hai, ba người bán tranh nhau, đưa bừa cướp khách của nhau, gọi nhau là xe con thỏ, xe con

ngựa một cách chẳng nề nang chút nào.

Trong lúc người ta lo sự lát mưa như tối hôm trước, thì mè mai quá ! lửa pháo thang thiên hốc lèo trên nóc động. Nhân viên đoàn Ánh Sáng chạy cuống đì tim với rồng. Chợ phiên huyền nào. Nhưng chỉ mười phút sau lửa đã bị giật tắt, và để lại một cái động vỡ, trống hồn. Người ta khôi hài hảo hau :

— Phả lấy lối lên trời ?

— Không, trời tờ mờ muôn ngó xem người ta làm gì trong động đấy.

Có người lại ngờ rằng đoàn Ánh Sáng với đốt đã làm quẳng cáo, vì người ấy thấy từ lúc có hỏa tai, dân Hà thành kéo vào chợ phiên

càng đông hơn trước, tuy trước đã đông lắm rồi.

Tối hôm nay cảnh Hoàn Kiếm cũng náo nhiệt chẳng kém vườn ồ lô, có pháo hơn nữa. Chỉ phiên một nỗi tiền thu được thi không bằng. Vì toàn những người đứng xem mà rất ít người thuê thuyền.

Nhưng không hề gì, nhiều người nhin xuống mây cảnh bồng lai mà không được hưởng thú bồng lai rứt cục rồi cũng đến bỗn ra một hào lầy vé vào chợ phiên vậy. Bảo rằng cảnh hổ Hoàn Kiếm kéo khách vào chợ phiên thực không ngoa ngoắt chút nào. (Nói thế để au ủi anh Lưu văn Sin đã đem hết tài mày thuật ra bài trí cảnh bồng lai).

Bốn người Nhật đến thuê thuyền hoa. Vì mũi và lái thuyền cao quá vướng cánh cây nên thuyền đem vào hơi khó. Một người Nhật mỉa mai :

— Cái gì ở Đông-dương làm cũng chậm.

Người giữ việc cho thuê thuyền trả lời :

— Cái gì ở Nhật làm cũng mau chóng. Thị dụ trận Trung-Nhật đã kéo dài gần hai năm rồi và còn kéo

dài không biết đến bao giờ.

Chủ nhật

Bộ sác nhất có cuộc biểu diễn vũ tấu, và quyền Anh và cuộc thi xe hoa.

Năm cặp võ sĩ đã ăn yểm đấm nhau trước một đám khán giả lớn, mười phút sau lửa đã bị giật tắt, và để lại một cái động vỡ, trống hồn. Người ta khôi hài hảo hau :

Trong đám vũ sĩ, theo lời máy truyền thanh, có một « taylor », một « thi sĩ », một « con ruồi », một « hạt tiêu », một gì nữa ? Còn võ sĩ ? Vẫn có võ sĩ đấy chứ ?

Chiếc xe hoa đẹp nhất là chiếc xe của trưởng Bảo hộ. Điều đó cũng dễ hiểu, xe đó được hội đồng chấm giải nhất.

Nhưng người hài trí cái xe ấy, rồi không khéo sẽ thành một ông thày tồ một đạo phật cải lương : một đạo phật êm đềm và đầy đủ. Bọn tu hành vừa trai vừa gái được họp nhau dưới bóng từ bi mà đàn hát thì ai chả muốn thế phát di tu. Vậy nếu đạo ấy mà thành lập thì thế nào cũng sẽ phát đạt.

Thứ nhì đến xe « con phượng » của bảo Xứ sở Anh Biển, chủ bài hào ấy, hậm hực bảo tôi : « Vì con phượng thiếu đuôi nên phải thuê xuồng thứ nhì ». Rõ khờ, sao không cầm tạm đuôi gà thay vào nếu không làm kịp đuôi phượng !

Rồi đến xe « Ánh Sáng » và xe « truyền bá quốc ngữ » cùng thứ ba. Chừng hai anh chị nắm tay nhau đứng ngang hàng để ra sức trù hai cái nụ sầu xa của nồi giỗng Việt Nam : nụt thắt học và nụt nhà cửa thiêu ánh sáng.

Số người vào trong vườn hoa Baul Bert xem « cũng » đông, nhưng không thắm vào đâu với số người đứng ngoài vườn hoa. Một sự dĩ nhiên : Vào vườn hoa mắt một hào, còn đứng ngoài không mắt đồng nào.

Vì thế, máy truyền thanh tha thiết mời chào :

— Xin các ông các bà qua bộ vào trong vườn hoa đứng xem vừa rộng rãi vừa dễ nhìn.

Tan cuộc thi xe hoa, người ta kéo nhau về chợ phiên để trả bão (chứ không phải mua sắm) và xem « voi nan, cúc giấy » như là Việt báo mía mai.

Việt báo chỉ quên một điều là ngoài voi nan, cúc giấy ra, còn có những người giàu lòng nhân ái để dự chợ phiên vì yêu tôn chỉ và mục đích Ánh Sáng ; còn có những người thanh lịch đến dự chợ phiên để tán thưởng một công cuộc bài trí mỹ-thuật trong một lò khống-khi thực « chợ phiên » khác hẳn mọi lần trước người ta cũ họp nhau để bê tha đánh bạc, chứ không phải để vui đùa nhả nhãi.

NHỊ LINH

KHIẾU VŨ

(trong phu Thống-sư)

Sau cồng, hai ông Lê Thành, Tô-thất Bình và hai con voi giấy đang sừng sững hai bên lối vào.

Trong đình tươi thắm hoa lá, mọi người đang có vẻ chờ ông, bà Tô-thất.

Nhiều con mắt đi soi mói, lục lọi biệt thự ông Thống mà nó mới thấy lần đầu. Nhiều dáng điệu nghiêm nghị trong bộ áo đen, như đang đứng sát cạnh ông Thống sứ.

Ông bà Brévié tối, bài Marseillaise hùng hồn khua mấy phòng khách từ nay ít nói, ít ăn.

Người ta rộn rịp, tấp tấp. Cảnh động, sầm banh nô, cốc chạm nhau át cả điệu du dương của ám nhạc tản vào ánh sáng và knói thuốc lá.

Mấy tiếng động rung rinh, một đản trẻ em Pháp, Nam tiến vào. Quay tít dưới bộ áo rực rỡ, phản trong không khí những nét nhẹ nhàng, mềm mại, ăn nhịp với dân.

Rồi tiếp theo một tốp thiếu nữ, vừa vào phòng vừa khiêu vũ; tay áo tung tròn như hoa linh động ngoài gió. Những cỗ tay nón nà, nón mít, chum lại, xòe ra.

Hai đoàn ca vũ vừa di khôi, mấy ngài khán giả đang hả hê suýt xoa khen lấy khen để rằng mất hai đồng bạc tiền cùa cũng đáng, thi anh T. giật tay tôi kêu : « Thôi chết rồi ! Tiên Ánh-Sáng »

Tiên Ánh Sáng thật ! Không biết ở đâu mà hiện ra lâm thể. Mỗi lần lại mang theo cái ống bơ trên nắp có một khe, đút lọt cả bão và giấy bạc !

TÔ-TÙ

(Xem tiếp trang 18)

Rỗ mặt, Sẹo lồi, Lúm thịt, Son trăm, Lang mặt, Da nhăn, Da thô. Sùa bằng máy điện và thuốc, hời tại

MY VIEN AMY

Sùa điện cho người đẹp hơn lên : da tươi mịn trắng, vú nở tròn đẹp mãi, thân thè son săn đều dặn, dáng đi đứng hoàn toàn xinh tươi.

Mlle Hà chỉ dập tắt cả vẻ đẹp như massage, maquillage, v.v...

TƯ CÁCH NHÀ PHÊ-BÌNH

Tờ tuần báo Marianne vừa mới mở một cuộc điều tra lớn trong các nhà phê bình văn chương bên Pháp, để hỏi xem một nhà phê bình cần phải có những tư cách gì cốt yếu, những đức tính gì hiếm có và quí báu nhất mà một nhà phê bình có thể lấy làm vinh dự — với những khó khăn gì nhà phê bình thường gặp phải trong công việc của mình.

Chúng tôi trích dịch dưới đây những câu trả lời quan hệ nhất của một vài nhà phê bình có tiếng.

Edmond Jaloux

(ở Hán-lâm-viện)

... Sự phê bình sẽ có nhiệm vụ khác nhau, tùy theo ở xa hay gần hai đầu này: một là lối phê bình độc đoán của thế kỷ XVIII, mà gần đây Brunetière đã tiêu biểu; hai là lối phê bình cá tính, của người ta thường thức, mà Jules Lemaître đã dùng.

Về phần tôi, tôi hết sức tránh xa hai lối đó. Nhà phê bình, theo ý tôi, phải tìm tòi để không những đánh giá một cuốn sách, mà còn phải biết xem đến chừng nào nhà văn đã tự giải bày trong đó, đến chừng nào tác giả đã dùng được những cái có thể và những tài năng của

Nếu là một tác giả có tiếng, có địa vị, công việc của nhà phê bình tất nhiên là ít quan hệ và dễ dàng hơn. Sự phê bình sẽ đặc biệt ích lợi, và cùng một lúc, đáng chú ý hơn, khi nhà phê bình đứng trước tác phẩm của một nhà văn mới.

Nhiệm vụ nhà phê bình lúc ấy là phải vừa dẫn đường cho công chúng bằng cách soi sáng tác phẩm đó, khuyến khích hiểu rõ cái ý nghĩa, — lại vừa chỉ lối cho chính nhà văn nữa, giúp đỡ nhà văn dùng đúng hơn cái tài năng của mình, ngăn cản nhà văn khỏi đi nôm đong, khuyến khích nhà văn nên theo con đường nào, và đòi khi bay bổng cho nhà văn rõ cái giá tiền tăng trong người mà chính nhà văn không biết hay không thấy rõ, nhưng mà nhà phê bình đã thấy.

Và nhà phê bình giúp vào để gây nên cái dư luận đầu tiên đối với nhà văn đó, cái dư luận sẽ giữ giá trị cho đến một bước khác trong sự nghiệp họ.

Về sau, nhà phê bình còn ký nhận và định giá sự tiến bộ, những sự thay đổi về tài năng của nhà văn mà những tác phẩm sau này có thể trình bày, và nhà phê bình vẫn cứ giữ cái nhiệm vụ một người dẫn đường bên cạnh nhà văn ấy.

... Khó nhất cho một nhà phê bình là vẫn giữ được cái tâm hồn mới mẻ, một thứ ngày thơ, khó mà giữ được khi người ta đã đọc hàng nghìn tác phẩm. Một điều khó nữa, là biết nhận xét, trong bao nhiêu tác phẩm sản xuất, những tác phẩm nào sẽ lưu danh lại cho hậu thế, biến thành một công việc gạn lọc chặt chẽ, và định cho mỗi tác phẩm mà sự lưu truyền đã chắc chắn, cái thứ

hang mả tương lai sẽ dành cho.

Một sự khó khăn khác nhà phê bình nào cũng gặp phải là không vì tình bê bối hay cảm tình mà trở nên rộng lượng. Có một sự nguy hiểm nữa mà chúng ta cần phải tránh, là khi mà chúng ta đã tự quá một vài người, và để cho cái cũn được thăng bằng, để khỏi mang tiếng là tâng bốc, chúng ta không dám nghiêm nghị, hay có khi bắt công nữa, đối với những người mà không có lẽ gì khiến chúng ta phải kiêng nè.

André Billy

... Nhà phê bình phải có nhiều đức tính — Trước hết phải có cái khiết biết thường thức, tựa như người biết nếm rượu vậy... Nhà phê bình tất nhiên phải có một cái học thức văn chương rộng rãi để khỏi bị những cái giả mồi lừa dối, phải có cái tinh thần mở rộng và có cảm tình.

Không ai cấm nhà phê bình được bày tỏ những cái thích riêng của mình, nhưng đến lúc cần, nhà phê bình phải biết đặt mình vào tâm trạng của một người thích cái gì mình không thích (hoặc trái lại), cũng như một người đóng trò phải hiểu biết những lý luận của các vai xa hồn tâm hồn mình.

Tôi lại tưởng, trước một tác phẩm quan hệ, sự phê bình phải trả nên một cuộc tranh luận, một cuộc tranh luận mà nhà phê bình cần phải làm cho hoạt động, và bí thiết.

Nhà phê bình chỉ thành công được, khi chính mình là tiêu thuyết gia của đời tình thần, nhà phê bình cũng có một phần những biệt tài của một nhà viết tiểu thuyết. Thế nghĩa là, nói một cách khác, nhà phê bình cần phải là một nghệ sĩ, nếu không

thì chỉ làm được một công việc thêm thất thối.

André Thérive

.. Có hai đức tính mà tôi muốn đặc biệt khen đến: phung sự tinh thần trước hết; nhà phê bình phải hết sức bênh vực những quyền lợi của lẽ phải, của sự sáng sủa.

Và thứ nhì, lòng nhiệt thành, sự nhiệt thành thầm bí. Tôi không thể tưởng được người ta có thể đảm nhận cái công việc bắt buộc ta phải đọc hàng năm từng đồng sách ấy, nếu không được hứng khởi bởi cái ý muốn tìm ra những tài năng mới. Một đức tính nữa đáng cho nhà phê bình ao ước, và rất hiếm, là sự vô tư hoàn toàn. Tôi muốn nói một vỗ tư về cả các địa hạt tôn giáo, xã hội hay chính trị. Tôi tưởng rằng sự vô tư hoàn toàn ấy không có được, chỉ là lý tưởng.

André Rousseaux

.. Sự thiếu « tha thiết » ở bên ta rất đáng phàn nàn. Cái nguy cho nhà phê bình là ở sự khô khan gây nén, trong cái công việc lạnh lẽo dùng lý luận để diễn giải một tác phẩm, bởi cái sự phải chứng thực những lời phán bình của mình. Ở đây, nhà phê bình phải tránh cho khỏi cái uyên bác rồ rít và sự khuôn phép sáo. Cái đáng khen của nhà phê bình là đem đến cho sự phê bình một tác phẩm cái lòng nhiệt liệt của sự trọng ý hay ác cảm, làm cho sự phê bình trở nên thi vị trong một vài phần.

Một cái đáng khen nữa, và theo ý tôi cũng quan hệ, là ở tư cách biết tìm cái chân lý của một tác phẩm, bởi vì đó là một nhiệm vụ chính của nhà phê bình...

(Marianne)

(Kỳ sau đăng kế)

Dầu Cá

Rất nhiều sinh tố (vitamines)

Trẻ con chậm lớn,
Người già ít ăn,
Người yếu phai
đều phải dùng dầu cá
tại hiệu Thuốc Tây vườn
hoa cửa Nam

Pharmacie TIN
5-7, Place Negret — Hanoi
Téléphone : N 380

TRẺ!!! ĐẸP!!!

Các Bà! Các Cô!

Trong ngày nghênh hôn. Trước khi đi dự các cuộc vui, muốn cho nhan sắc được lộng lẫy thêm.

Còn ngày thường cần cho da mặt được luôn luôn mịn màng.

Xin mời đến hiệu thuốc

bà HOÀNG - XUÂN - HÂN
67, phố Tràng-thi (Rue Borgnis Desbordes)
HANOI

Do nhà chuyên môn sửa sang sắc đẹp phụ nữ ở Paris mới vẽ,
tốt nghiệp tại

MỸ VIỆN KLYTIA
PLACE VENDÔME

PARIS

THƠ ĐƯỜNG

Tự khuyên

Úc tích cơ bản ứng cử viên,

Thoát y điềm túu Khúc-giang biên.

Thập thiên nhất đầu do xà lè,

Hà hổng quan-cung bất phi tiền.

BẠCH CƯ-DI

THƠ DỊCH

Tự khuyên mình

Nhớ xưa nghèo túng lúc khoa thi,

Bến Khúc thèm men, cõi áo di.

Đãu raga muôn đồng quen uống

đất

Nữa chí lộc nước mắt tiểu chí,

TẢN-DÀ

Quan san nguyệt

Minh nguyệt xuất Thiên-san,

Thương mang vân hải-san.

Trường-phong kỳ vạn lý,

Xuy hương Ngọc-môn-quan.

Hán hạ Bạch-dâng đạo,

Do lai chinh-chiến địa,

Bắt kiền hữu nhân hoàn,

Thú khách vọng biên sắc,

Tư qui đa khồ nhan,

Cao lâu đương thử giã,

Thán tức vị ưng nhàn,

BẠCH CƯ-DI

THƠ DỊCH

Trăng quan san

Vừng trăng ra núi Thiên-san

Mênh mang nước bồ máy ngàn

sáng soi.

Gió dâu muôn dặm chạy dài,

Thôi đưa trăng sáng ra ngoài

Ngọc-môn

Bạch-dâng quân Hán đóng đồn

Vụng kia Thành-hải róm luôn mãi

Hồ.

Từ xưa bao kẻ chinh phu,

Đã ra dắt chiến, về ra mấy người!

Buồn trong cảnh sắc bên trời,

Giục lòng khách thú nhớ nơi quê

nhà.

Lửa cao, đêm vắng, ai mà.

Đêm nay than thở ắt là chưa

người

TẢN-DÀ

Ai này

CHỊ Mít ơi ! Chị Mít !
Nghe rõ tiếng Cúc gọi
rèo ngoài cồng, Mít
đứng trong nhà quay
ra nói to :

— Ủ ! các chị chịu khó đợi một
ti. Tôi đi bây giờ đây !

Mít đã biết trước các chị rủ đi
đâu rồi, vì ban chiều chị em hẹn
nhau tối nay đi xem chèo ở ngoài
xã Đoài với bọn Tứu. Mít và cồng
vội vàng, rồi buông dũa buông bát
chạy xuống bếp làm bát nước chè.
Không kịp sà rắng, Mít cầm đèn
hoa ký, lén vào buồng trang điểm.

Chỉ vài phút sau Mít đã đến khung
cửi, xin phép mẹ :

— Bu cho con đi xem chèo với
các chị ấy nhé ? Gớm ! chả lúc nào
là bu chịu rời cái khung cửi.

Bác xã gái lặng thình đê môi vào
lỗ thoi, hút lấy đầu sợi suối, rồi
vừa thông thả đưa thoi và đậm
mạnh khò xuống mấy cái liền cho
mịn mệt vải, bác vừa nói :

— Không thể thi lấy gì mà ăn, mà
tiêu

Ngoài cồng Cúc, Mận, Cài thúc
giục

Mít nhắc lại :

— Bu cho con đi xem chèo với
các chị ấy nhé.

Bác gái đặt thoi xuống, quay lại
nhìn Mít, mím cười :

— Sao mà làm đóm thế ? Tôi làm
đóm cho ma nó xem à ? Chả bù
cho tao ngày xưa bằng tuổi mà mà
còn ngồi lè ngồi la, đánh lú đánh
chắt và tâm trường với chị em.

Mít cười nói :

— Thời xưa khác, thời nay khác,
bu ạ.

Cúc lại giục ở ngoài cồng :

— Lâu lắm rồi, có đi không thi
chúng tôi đi đây.

Mít nóng ruột sờ đậm bàn chân
xuống đất mấy cái như chực chạy :

— Con đi nhé, bu nhé ?

— Ủ, đi thi đi. Nhưng về sớm
sờn một tí. Tôi không thức mà đợi
cô được đâu.

— Vâng.

Rồi Mít chạy vội ra cồng :

— Làm gì mà giục rồi lên thế ?

CON TRÂU

TIỀU THUYẾT của TRẦN TIỀU

(Tiếp theo)

người lên.

Chát trêu ghẹo :

— Anh Tứu thủ hồi chị ấy xem
chị ấy nhớ ai thì biết.

Tứu nghiêm nét mặt, thuỷ mạnh
vào lưng Chát. Chát ưỡn người ra
đứng trước, kêu :

— Ái ! đau ! đua gì lại đua nhả
thé !

Bên trai bên gái vừa đi vừa trò
chuyện, cợt riếu lẫn nhau, thầm
thoảng đã tới gần làng Đoài. Người
đi xem đã thấy lè tê. Tiếng trống
chèo ròn rã. Thỉnh thoảng xen vào
vài ba tiếng trống cái cầm chầu
lần dần rõ cả tiếng hát, tiếng trống
cơm, tiếng mõ dịp.

Chát, hai tay vỗ bụng, hát nghêu
ngao :

— Bình b nhập bình. Trống cơm
ai khéo vỗ nên vỗ. Một đàn con
chim nhạn .

Tin ngát câu, nói chế :

— Tiếng thằng Chát nó hát như
tiếng vịt đực.

— Phải, may thi hát hay ! có hát
cho trâu nghe.

Mùi tần mần hỏi :

— Sao người ta lại gọi là trống
cơm, chúng mày nhỉ ?

Chát giảng nghĩa :

— Mày dối lâm. Thế mày không
nhìn hai viên cơm bằng hai quả táo
ở giữa hai mặt trống à ?

— Họ dán vào mặt trống để làm
gi, hở mày ?

— Đề nghe nó ra tiếng trống cơm.
Tứu không nhịn được cười, bắt
bé Chát :

— Lại mày nữa. Mày nói thế có ma
nó hiểu. Người ta bịt cho mắt tiếng
nghé, ông tướng đã nghe ra chưa ?

Chát cãi lại :

— Bớt ngán đi đề nghe nó ra tiếng
trống cơm.

Người đi xem mỗi lúc một đồng.
Đến làng Đoài thì đồng quá, khó
máu chen được. Mấy chị em nắm
chặt lấy tay nhau, sờ lạc. Hơi người

Muốn được lịch sự, hợp thời,
CHỈ NÈN DÙNG

CHEMISETTES

có dấu hiệu OLYMPIE, MONDAIN, NICE
Áo cắt khéo, khâu kỹ, dùng bền

BÁN BUÔN TẠI HIỆU DỆT

PHUC LAI

87 - 89, Route de Hué
HANOI - TÉL 874

rồng lên ngọt cả mũi. Tiếng ôn ào như phiến chay. Hàng nước, hàng quả ngập ngang. Tứu theo bộ vê cài em. Còn Chát, Mùi. Tin di lẩn vào vòng người đứng xem chèo, tim chát.

Một lát. Chát chạy ra, gọi thét lên:

— Vào cả đây!

Mỗi anh nắm tay một chị, hết sức cheo, mặc kệ những tiếng chửi rủa. Các chạy lai giờ tay cho Chát nắm. Tứu không biết vô tình hay hữu ý, nắm lấy tay Mít. Mít rung chuyền cả người, tim đập mạnh, mặt nóng hăng. Tứu cũng vậy.

— Đủ cả đấy chứ? (Chát vừa nói vừa ngừng dẫu lên nhín) Mật đâu.. à kia rồi. Đủ cả rồi.

Trước mặt các chị còn một hàng người nữa đứng án ngữ. Cái lùn, rướm mài cõi lèn

May sao có mấy anh tuân đi dẹp đám, cầm roi sẽ đậm vào vai họ và thết:

— Ngồi cả xuống đê ngoài người ta xem với chứ!

Chị em sung sướng, nói to cho mấy anh tuân nghe thấy:

— Cám ơn các bác nhé. Có thể chung tôi mời xem được.

Mấy anh tuân nhìn chị em, cười tinh và thấy chị em đê ý, lại càng săn sóc đến chỗ chị em luôn.

Tứu đứng sau Mít. Nhờ dịp đông, nó đứng áp mài người vào lưng Mít và cảm thấy da thịt mềm của Mít cọ sát vào ngực nó. Hơi nóng trong người Mít truyền sang. Nó hồi hộp.

Lúc ấy vừa gặp vai Thị-Mâu ở trong buồng trò ra. Thị-Mâu, đầu chít khăn mỏ quạ, hai thái dương dán hai miếng giấy đen, tròn bắng đồng tiền, dì uốn ẹo, mắt lím dim liếc Thị-Kinh mặc cái sư ông.

Thị-Mâu cười cợt, lả loi, dùng hết ỏi ngọt, dâm dัง để gợi tình Thị-Kinh. Nhưng Thị-Kinh vẫn thản nhiên, ngồi tĩnh tọa.

Tứu say sưa, muốn ghi lấy Mít và muốn thò lộ hết tình yêu nồng nàn mà nó cố nén trong tâm hằng bao lâu nay.

Các nhí nhảnh quay lai định hỏi chuyện Chát. Nhưng Chát đã chuồn đâu mất. Các bức minh, chẳng đê ý gì đến chèo, nhá khắp chung quanh tim Chát... Nó thấy Chát ngồi chồm chồm cạnh người cầm đầu, nhẹ rảng ra cười và nhìn. Các nhí nh้อน nói:

— Các chị xem, tôi có giỏi không?

Cúc ngồi đi, bùi môi nhìn ra đồng khác. Chát vô tình không đê ý.

Một lát đã thấy Chát trong buồng trò thò đầu ra nhán nhở như thằng hề. Mít nhìn thấy trước, đậm tay vào Tứu, nói sé:

— Anh trông Chát, nó có nghịch không?

Tứu túm tim cười:

— Chả thế ai gọi là ông tướng!

Mật, Cái, Mậm, Các sợ, giục bọn trai về. Mấy anh tuân giờ rời đi chung quanh dạo nát, nhưng muộn quá rồi. Sáng người mỗi lúc một mảnh. Mít cái hép che buồng trò đã ợp ép, sắp đồ. Thấy nguy đến nơi, ông cầm chầu các dồn mấy tiếng Trống, thanh la im bặt. Một vài anh đóng trò đứng thưa ra nhín. Phật bà cũng sợ, bước xuống, lén vào buồng, biến mất. Thế là tan.

Vòng người đưa kit tỏa ra khắp nơi như dân kiến mắt mồi. Tiếng mẹ gọi con, con gọi mẹ, tiếng cười, tiếng khóc, tiếng hò reo inh ôi. Hàng nước, hàng quâ được mè đất, vì có nhiều người ngồi dồn lại

lên. Một pho tượng phật bà mặt

phấn mõi son, trông đẹp lóng lánh ngồi xếp bằng trên một chiếc bòm vuông đặt chồng lên hai chiếc

Bao nhiêu mắt đỗ dồn cả vào đáy. Nhiều tiếng thi thầm:

— Đẹp nhỉ!

Hàng người bên kia lorden nhộn. Họ chen nhau, xô đẩy nhau để xem cho lấy được đức phật bà...

Rắc, một giọng buông gãy.

Rập siêu về một bênh. Tiếng hò bét, chửi rủa và cả tiếng trống lẫn tiếng hát.

Mít, Cái, Mậm, Các sợ, giục bọn trai về. Mấy anh tuân giờ rời đi chung quanh dạo nát, nhưng muộn quá rồi. Sáng người mỗi lúc một mảnh. Mít cái hép che buồng trò đã ợp ép, sắp đồ. Thấy nguy đến nơi, ông cầm chầu các dồn mấy tiếng Trống, thanh la im bặt. Một vài anh đóng trò đứng thưa ra nhín. Phật bà cũng sợ, bước xuống, lén vào buồng, biến mất. Thế là tan.

Tráng đã xé vè tây. Sương lạnh xuống nhiều. Các dì sát lại và se đậm vào vai Chát, nói:

— Hay đổi ta trở lại xem đi!

Chát vảo vò nhín ngọt tre tẩm trong ách tráng, lơ đãng trả lời:

— Đì không có cảnh họ, buồn chết!

Các vẻ mặt rầu rầu, nhìn Chát:

— Anh không muốn đi với tôi à?

Chát, vẫn đứng đứng, hồi lại:

— Sao tôi lại không muốn đi với chị?

— Vì tôi rủ anh đi, anh không đi.

— Tôi đã bảo không có cảnh họ

cùng đi thì không vui mà lai.

— Cứ phải có họ mới vui được à?

— Chứ không ư! Với lại bây giờ cũng khuya rồi, chắc là họ nghĩ không hát nữa đâu.

Hai người yên lặng đi. Cúc bồi hộp. Cấp mồi mấp máy, chỉ những muỗn ngọt hết tình yêu ra lời nói. Chát chẳng nghĩ gì cả, vờ vẫn nhìn đâu đâu.

Tới khóm tre đầu xóm, bó ngập phủ xuống hai người. Cúc ngập ngừng:

— Này, anh Chát!

— Cái gì?

— Không.

Yên lặng Vắng vắng dần xa tiếng chó sủa trăng.

— Anh Chát..

— Cái gì?

— Chắc Mít yêu Tứu lắm nhỉ?

— Mà Tứu cũng yêu Mít.

Cúc sung sướng tim được mối:

— Thế còn anh Chát, anh có yêu ai không?

Cúc âu yếm liếc Chát. Chát vẫn nhìn thẳng, trả lời:

— Tôi ấy à.. tôi yêu hết thảy mọi người.

Chát đã đến nhà, đi rẽ vào phía cồng. Cúc gọi với lại:

— Anh Chát! Anh Chát! Anh không đưa tôi về ư?

Chát quay lại hỏi:

— Chị không dám về một mình?

— Không (Cúc nhoèn miệng cười)

Tôi sợ ma lắm.

Chát trả lại, vừa đi vừa nói:

— Bằng ngắn ấy mà còn sợ ma.

Cúc dừng khoanh tay vào ngực, nhìn Chát chòng chọc và nói hơi có vẻ nũng nịu:

(Còn nữa)

Trần Tiêu

VÔ-BÚC-DIỆN
KIẾN TRÚC SƯ

8 — Place Negrion,
Bờ - hồ — HANOI

Docteur ĐẶNG VŨ HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital Saint Lazare de Paris
Spécialiste des maladies vénériennes & cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ :

Bệnh hoa liêu — Bệnh đòn bả

Sửa trị sắc đẹp

Khám bệnh

Sáng 9 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 giờ — 7 giờ
Chủ nhật mở cửa buổi sáng

Chỗ ở và phòng khám bệnh

16 & 18 Rue Richard — Hanoi
(đầu phố Hội-vă)
Télé. 242

Bà giáo Pháp có bằng Cử-Nhân,

giáy ở Đông - Dương đã lâu

ngày, nhận giáy nói tiếng Pháp

cho các bà, các cô biết tiếng

Pháp, nhưng chưa quen nói.

HỎI TAI

87, Phố Trường-thị, 67

HANOI

CÔNG CƯỘC XÃ HỘI

trong các xưởng công nghệ
và hàng buôn ở Thụy-Điển⁽¹⁾

OPHÁP, trong các xưởng công nghệ và hàng buôn có tổ chức người ta thường thấy thi hành những công cuộc xã hội, nhưng có một điều đáng chú ý là ở Thụy-Điển, những công cuộc ấy nhiều và lớn lao hơn ở Pháp một cách rõ rệt.

Ấy là nói về những hàng có những nhà để ăn riêng cho thợ thuyền, ngăn nắp và sạch sẽ, những nhà phát thuốc tinh vi, có xếp đặt những công việc để phòng và chữa bệnh, những nhà riêng để nuôi trẻ, những phòng nghỉ ngơi và giải trí, những thư viện, sân vận động, có tổ chức những cuộc âm nhạc và ca hát, du lịch, v.v.

Hàng buôn Nordiska Kompaniet

Nhà hàng tập hứa lứa Nordiska Kompaniet ở Stockholm, mà số thợ và người làm công tới hai nghìn, có dành riêng cho người làm một cái đảo ở liềng thành phố Stockholm và một ngôi nhà nghỉ mát rất đẹp chia được bảy mươi người đến dưỡng sức hay nghỉ ngơi.

Công ti có lập một quỹ mươi vạn quan để cho người làm vay và một quỹ khác mươi hai vạn quan để cứu mang họ; tiền lời của quỹ sau đó dùng để cứu giúp những người ốm, đỡ đần những thanh niên muôn du học ngoại quốc, v.v.

Về việc hưu tri, cách đóng góp của người làm và của Công ti như sau đây :

Của người làm, 5% tiền lương.

Của Công ti, 2,5% số tiền lương phát cho thợ

Hạn tuổi về hưu, dân ông sáu mươi nhăm còn dân bà sáu mươi tuổi.

Hưu bồng được 60% số tiền lương khi còn đi làm. Nếu người về hưu chết thì vợ được lối 40% tiền lương của chồng khi đi làm; nếu quả phụ có con thì lương sẽ

tính theo sau đây :

Có một con, được lĩnh thêm 30% tiền lương quả phụ; có hai con 50% tiền lương quả phụ; từ con thứ ba trở đi, mỗi con được thêm 10% nữa.

Nếu một người làm bỏ công ti trước khi về hưu, công ti sẽ trả lại số tiền đã đóng và tiền lời của số tiền ấy; tiền của công ti đóng cho người ấy sẽ bỏ vào quỹ hưu tri của công ti.

Nhà máy Thuốc lá

Ở Nhà máy Thuốc lá, nhà nuôi trẻ con không dựng ngay ở giáp đầu xưởng. Người ta cho là mỗi sáng và chiều, đặt chung nhiều con nít vào xe để đưa đi thi không những vô ích mà còn nguy hiểm nữa.

Trong khu có nhiều thợ ở, người ta có dựng một nhà nuôi trẻ, phi tồn về phần Nhà Thuốc lá chịu, để tránh những điều phiền phức trên.

Một ngôi nhà dành cho người ốm dưỡng sức sau khi khỏi bệnh ở cách thành phố Stockholm sáu cây số.

Ngoài ra Nhà Thuốc lá đã điều định với thành phố để, khi cần đến, hưởng nhiều quyền lợi trong những công vien, — chẳng hạn một số giường trong những nhà thương.

Mỗi năm trong hai nghìn năm trâm thợ và người làm công trong các Nhà máy Thuốc lá ở Thụy-Điển người ta cho bốn mươi người vào trường Đại học Stockholm để theo những lớp thường thức.

Hạn theo học những lớp ấy từ ba đến sáu tháng và chuyên nhất là về lịch sử, tâm lý, văn chương và tiếng Thụy-Điển. Rồi sau các học sinh liên lạc với nhau lập nên những hội để học tập và có khi bỏ tiền ra để mời người đến diễn thuyết.

Hội S. K. F. (2)

Hội S. K. F. có lập một ủy ban để

trông nom về việc trị an gồm những người sau đây :

Một hội trưởng: phó quản đốc ban chuyên môn;

Một phó hộ hội trưởng một người thợ;

Một giám đốc việc trị an của xưởng;

Bảy người thợ;
Bảy người làm công;

Ủy ban họp hàng tuần hạn để trình bày ý kiến lên ban giám đốc của hội và được ban này xem xét cẩn thận.

Một ông giám đốc thứ nhất của hội S. K. F. đã cho họ một cái đảo để họ trông nom lấy. Thỉnh thoảng hội giúp tiền để sửa sang đảo (năm 1937 hội cho mười vạn quan).

Khi một người thợ tới sáu mươi bảy tuổi thì người ấy được công ti cho, ngoài món tiền hưu bồng là việc bảo đảm về mặt xã hội, một món tiền thưởng thứ nhất một nghìn hai trăm quan, rồi sau cứ đều mỗi ba tháng thưởng sáu trăm quan tức là hai nghìn bốn trăm quan mỗi năm.

S. K. F. là hội kỹ nghệ Thụy-Điển thứ nhất đã cho người làm dự vào việc chia lãi, và kể từ năm nay trở đi 10% số tiền lời của họ sẽ bỏ vào quỹ hưu tri và cấp cho thợ thất nghiệp.

Xét ra công ti S. K. F. có ý muốn cho thợ biết rõ việc kinh gioanh, và những điều khó khăn của công ti. Chúng tôi hỏi :

— Nếu giá thực phẩm tăng lên gấp trong thời kỳ còn hạn giao kéo, thì có tăng lương cho thợ đỡ thiệt thòi không, và làm cách nào để thi hành việc đó?

Thì ban giám đốc đáp :

— Đó chỉ là một vấn đề có tầm thành. Không có gì bắt buộc, nhưng người chủ sẽ xử sự cho biết điều.

Trong nhiều hàng chúng tôi xem xét, và riêng hàng S. K. F., có một ban riêng để chỉ dẫn cho thợ cách

- HOAN

— Cậu này! trong tờ báo này có người họ tính rằng người nào có vợ sống lâu hơn người không vợ.

— Ô chào! sống lâu quái gì, có họa thì giờ đổi với người có vợ lâu thì có.

ăn tiêu và giúp họ gầy quĩ rồi trống nom đến luồn luồn.

Ban ấy có một người thợ giám đốc và làm việc như sau :

Về những món tiêu quan trọng không thuộc về việc chi tiêu hằng ngày, ban ấy trích dàn ở lương tháng của thợ ra, số tiền trích phải được chủ ban và thợ thỏa thuận.

Ban ấy sẽ trả tiền thuê nhà cho thợ, tiền sắm sửa những vật dụng đất tiền và dành cho thợ một món tiền để tiêu khi đi nghỉ phép.

Không những chỉ riêng thợ và người làm công được ban ấy trông nom đến, nhưng cả chủ và hết thảy mọi người đều được săn sóc tốt.

Trong những hàng trước tiên đã thi hành phương sách ấy, chúng tôi hỏi một ban như thế có phạm đến tự do của mọi người không, thì người ta chỉ cho chúng tôi biết, trong những năm đầu, ban ấy chỉ được chừng hai mươi người dự, nhưng nay số ấy chém nửa số người làm của công ti, tức là hàng mấy nghìn người.

(Paul Planus — *Les Annales*)
M. dịch

1. — Trích trong bài điều tra về công cuộc xã hội ở Thụy-Điển của ông Paul Planes, một nhà công nghệ có tiếng.

2) Xưởng đóng máy móc, có bốn nghìn thợ.

Những thứ thuốc đá chikhoi Bán già

TRONG MỘT THÁNG NỮA (Xem ở các báo

Lậu cấp hành 0\$60 bán 0\$45 — Bé yên khí
trung Giang và Lậu kinh niêm 1\$50 bao

NGUYỄN KHÍ TUYỆT NỘC LẬU là để cho sự bồi bõ được chóng và trả lại cho khỏe mạnh.

KIÊN - TINH CỐ - KHÍ

Đại-bồ sinh-dục hạch, 1p. 20 bán Op. 90

Những người khi bay nhược tiêu thiên bất túc bay những người có THUỐC KHÍ ĐẶC DÀNG THOẢI GIẢM, giáp, người xanh xao gầy yếu, nhất là tinh và khỉ đều biết qua, nhanh nhẹn lực thêm linh, liết tinh, liết dương, đường sinh dục muôn mẫn và trắc trở đều phải dùng THUỐC KHÍ ĐẠI BỒ SINH DỤC HẠCH Génitonigae N. 100ml

THƯỜNG THÚC

Nên cho trẻ con yếu đuối
đi những thứ rau nào?

Những trẻ yếu đuối mà người ta
sợ ho leo, phải ăn những rau, đậu
như quả đậu khô, hạt đậu, v.v. tốt
hơn là ăn khoai tía. Những rau ấy,
trong có nhiều chất rất lợi cho
chế, nhất là các chất muối để
tiết.

Những thức ăn nào có đủ cả
bốn chất sinh tố A, B, C và D?

Chanh, cam, chuối, hạt đậu tươi,
cà rốt, cà chua, rau riềng, bồ dắc,
gan, con hả, óc, tim, trứng, v.v.

Khi chữa bệnh về thận
thì phải ăn kem ra sao?

Cho rất ít muối vào thức ăn; chờ
dùng nhiều thịt quá (không trên 100
gr); nên uống nhiều: từ một lít rưỡi
đến hai lít nước chè mỗi ngày; ăn
nhiều hoa quả và rau.

Bụi phấn người có hại không?

Bụi phấn nguyên chất (đá xanh)
hình như không làm hại phổi. Chỉ
có hại khi bụi phấn có cát hay chất
đá lửa v.v. lẩn vào. Người phải bụi
này hay sinh ra bệnh đau phổi. Mặc
đầu, một dạo sắc lệnh cấm dây có
để phòng đến việc sinh ra bệnh đau
phổi vì bụi phấn.

(D. I.)

Cụ Lý a, chủ
nhất có khác, họ
ăn uống是怎样
quá, chúng mình
cũng phải vào ăn
cái gì lạ miệng
mới được.

Phải đấy,
chúng ta vào ăn
« vân vân » xem
nó thế nào, tôi
chưa hề ăn món
ấy bao giờ.

Nghiên cứu về xét đánh

NHỮNG NHÀ thông thái mới đây
có nghiên cứu về xét và nghiệm
ra rằng xét hay đánh riêng tùy thứ chữ
không phải ba dấu đánh đầy như người
ta thường. Chẳng hạn về cây thi thứ cây
xét hay đánh nhất là cây chêne, rồi đến
cây da da (orme). Các có tính cách bắt
những luồng điện rất mạnh, nhưng đất
xét thi không bắt điện.

Ta cho lá chép đi nhanh lắm vì ta
thường nói nhanh như chép. Thực ra
thì chép đi cũng nhanh nhưng không
thì so với ánh sáng. Các nhà thông thái
đã thí nghiệm nhiều lần bằng những bộ
máy riêng thi nhận ra chép không đi
đi nhanh quá 50.000 cây số một giây,
nghĩa là sáu lần kém sức nhanh của
ánh sáng.

Người ta nghiệm ra rằng những người
bị xét đánh thường hay mất giấy và có
khi mất cả quần áo. Nay người ta đã
cắt nghĩa được theo phương diện khoa
học sự là lòng ấy: nạn nhân bị một
luồng điện rất mạnh truyền qua người;
nước ở trong các hạch chứa mồ hôi tức
khắc hốc ra hơi rất mạnh... và đầy giày
ở chân băng đi. (Robinson)

Công việc làm một chiếc kim khâu

KHÍ nói đến công nghệ ngày nay,
người ta thường tưởng tượng
ngay đến những máy móc rắc rối, những
bánh xe quay, những cần máy di lại,
nhưng ống dẫn hơi chỉ chít, v.v.

Công việc làm những cái kim đẽ khâu

cũng chẳng kém gì làm những máy móc
rắc rối.

Một cái kim, bạn sẽ bảo chỉ là một
mảnh giấy thép nhọn một đầu và một
đầu có lỗ. Đúng lắm, nhưng mảnh giấy
thép ấy hẳn không lấy ngay ở một nhà
hàn sắt về dùng được.

Bè làm kim, người ta phải dùng thử
thép thật tốt, chưa tồi. Có những mảnh
riêng cắt thép thành từng đoạn giấy
nhỏ rắt đều. Những đoạn ấy lại cắt
thành từng mảnh dài bằng hai cái kim
một. Rồi bảo rữa rất cần thận hai đầu
cho nhọn và nhẵn, ở giữa đánh bẹt
mỏng đi để đục lỗ; công việc này làm
bằng máy, hay bằng tay cũng được.

Người ta phân đôi hai chiếc kim nối
đầu ấy ra, dùng tay mài rữa lỗ kim cho
nhẵn. Sau đó chỉ còn việc tôi kim cho
giá thép và sau hết đánh lại một lần
cuối cùng cho nhẵn bóng.

Kim ấy chỉ còn việc đóng bao đem
bán. (Robinson)

Số đàn của ông Stradivarius làm ra

NGUỒI TA ước long cộng số đàn
của nhà làm đàn danh tiếng
Stradivarius khi sinh thời đã xuất sản
được như sau đây:

1.536 chiếc đàn violons, 80 chiếc
violincelles, 20 chiếc đàn altos. Thời
kỳ ông sản xuất nhiều nhất là từ năm
1685 đến năm 1728, số đàn làm trong
43 năm ấy được 826 chiếc. Giá bán bình
chung bình từ 350 đến 1000 quan một
cái. Người ta ước hiện nay còn được
600 chiếc đàn Stradivarius thực hiện.

(D. I.)

Ngắt đi lâu quá

THƯỜNG thường trong những cuộc
đấu võ, khi một võ sĩ ngắt đi quá
mười giây là bị thua. Người thua có
khi sau 30 giây hay một phút mới tỉnh
bản.

Nhưng không ai có thể tưởng tượng
được cái kỷ lục về sự ngắt đi của võ
sĩ Adamik bị Roscoe Toles hạ.

Vì chàng nhất định không lai tỉnh nên
người ta phải khiêng ra ngoài để cứu
chú.

Mười phút... Nửa giờ... vẫn không
thấy gì. Ai nấy sinh hoảng, người ta
phải đưa chàng vào một bệnh viện.
Mãi hai mươi giờ sau Adamik mới tỉnh!

Bó hồn cũng là một kỷ lục võ song
trong làng thể thao! (Junior)

M. dịch

CHỐNG CHÉ

— Mày ạ, đêm qua tao ngủ nghe
ở ngoài có tiếng động linh thiêng,
dáng như có trộm?

— Ngủ mà biết thế cơ à?

— Ôi tao ngủ chứ tai tao có ngủ
dẫu.

Một chức quán quân hiếm có

NHÀ võ sĩ da đen Henry Armstrong
có — một việc lạ lùng có một
trong làng thể thao — ba chức quán
quân hoàn cầu, trong ba hạng người
đánh võ :

Hạng nhẹ cân lâm (poids plumes) :
53 cân 524 đến 57 cân 153.

Hạng nhẹ cân (poids légers) : 57 cân
153 đến 61 cân 235.

Hạng trung bình (poids mi-moyens) :
61 cân 235 đến 66 cân 678.

Có thể tăng thêm lên quá 13 cân đã là
một điều tốt đẹp lắm rồi. Nhưng đây lại
là võ địch hoàn cầu với 13 cân khác
nhau ấy, thì thật là một tay đáng sợ!..

Mà chỉ trong vòng mười tháng Henri
Armstrong đã giặt ba giải trên.

Bó lại là một kỷ lục riêng! (Junior)

Ngựa sắt

XEM ĐẠP là một thứ đề ván tài phò
thông nhất hoàn cầu ngày nay.

Nhung trước năm 1900, ở Tàu chưa
ai bết đến xe đạp, nên một ông quan
Tàu đến Paris vè dịp Đầu xảo Vạn quoc
năm ấy trông thấy người đi xe đạp
ngoài phố thì cho là một việc quá lùng.

Khi trở về Bắc-kinh, ông tả cảnh cái
xe đạp cho đồng bào nghe:

— Đó là một thứ ngựa sắt nhỏ người
ta cầm vào tai nó thay cho crong và
thúc mạnh chân vào bụng cho nó đi!

(Phải chăng vì thế mà nay ta gọi xe
đạp là ngựa sắt?) (Junior)

M. dịch

chú hỏi hàng vạn vạn người

đặc biệt

Kem từ các báo từ ngày 10 Janvier 1939)

Bò tên khi tuyệt nọc lâu, Sinh lực tuyệt
đáo — Thuốc Giang-mai 1\$00 bán 0\$75

N. T. Y. V. thi các hạch trở nên mạnh mẽ, tinh sê kiêm, khí sê cổ, người hổn
hỗn, bao uyết, lại giúp đàn bà được khỏe mạnh bằng bảo thâm.

ĐÀN-BÀ KHÍ-HƯ

Kinh không đều. 1p.20 bán Op.90

Dòng thuốc Đông-Tây-Y-Việt nhẹ 1, 2 hộp, nặng vài bốn bốn kết quả mỹ mãn
THUỐC KHÍ HƯ 85-012 không những trị hết khí hư, huyết bạch, còn bồi bổ cho
tinh lực thêm lên. Của THUỐC BIEU KINH Số 011 không những điều hòa chân
tay, lại giúp đàn bà được khỏe mạnh bằng bảo thâm.
Nếu ai muốn biết thực trạng của các bệnh phong tinh nên đón xem quyển Hoa

liệu trừ căn do Đông-Tây Tùng-Thư biên soạn và xuất bản ngót 200 trang khổ
 rộng in mỹ thuật. Hạng giấy boofant giá 0p. 76, giấy thường 0p. 52.

Đông-Tây Y-ViỆn

Tổng cục : 192, Hàng Bông Lờ (Rue du Coton) — Hanoi

Chi cục : 15, Amiral Courbet — Saigon

Có đủ các thứ thuốc chữa bệnh người nhón và trẻ con
(Ở xa gửi thuốc linh hóa giao ngan)

ĐẠI-LÝ : Haiphong Nam-Tân, Văn-Tân, 37 Paul Doumer, Namdinh Việt-Long
28 Chapeaux, Hà-dông Minh-Long 25 Nguyễn-hữu-Đô, Thái-Bình Minh-Đức 97
Piquet, Ông-bí Nam-thanh, Sơn-tâng Phô-tiến-Thinh và Thái-Hòa của Hậu, Phù
Thô Librairie Cát-thanh, Thành-hoa Thái-Lai Grand'Rue, Vinh Sinh-Huy 46
Foch, Hué Hương-giang 21 Paul Bert, Tonrane Việt-quảng, Quí-nhơn Châu-thái
R. Gialong, Thakhek Nhất-nhật-tân, Savannakhet Đỗ-văn-Ty, Saigon Trần-văn-
Cát 31 Charner Nguyễn-thị-Kính 30 garros, Dakao Đức-thắng, Tân-dinh Vũ-Lai,
Cholon Bồ-phương-Qoé và Bạch-Loan, 300 Marins, Mỹ-tho Nam-Cường 61
Desveaut, Cần-thơ Bazaar Tân-văn, Long-xuyên Trần-văn-Kế, Sa-dec Tân-phu-
Thanh. Cần thêm nhiều Đại - lý

CON ĐƯỜNG SÁNG

TRUYỀN DÀI của HOÀNG ĐẠO

(Tiếp theo)

TRONG những ngày diêm
ảo dã qua, những ngày
nhuộm màu dâm thắm
của tình yêu, Duy thấy
nỗi bâng khuâng buồm sảng xuôi mà
chàng đem cuộc đời cũ ra kề cho
Thơ nghe.

Hôm ấy, Duy còn nhớ rõ như
hôm qua, lúc tỉnh giấc, chàng
thấy những chòm lá long não sê
rung động ở ngoài, trong ánh
nắng rực rỡ. Tâm trí Duy tràn
ngập một cảm giác chưa từng
co, nhẹ nhàng êm ái; Duy không
bết từ đâu tới, không hiểu vì lẽ
gì trong một đêm, vạn vật đã thay
đổi như vậy.

— Hèn, mấy giờ rồi?

— Bầm tám giờ.

Duy nhớ lại cả tiếng Hiền khép
cửa Lúc đó, mặt trời đã lên cao,
tỏa ánh sáng vào trong phòng;
chính ánh nắng đã đem những
màu tươi lại thay đổi mọi vật.
Nhưng không phải là ánh sáng
của căn phòng—Duy nghĩ thầm—
mà là một thứ ánh sáng ở trong
lòng chiếu ra, làm tâm hồn chàng
dãy rãy một nỗi vui trong sạch.

Thứ ánh sáng ấy, Duy nhận ra
là tình yêu, tình yêu của chàng,
tình yêu của Thơ, sự hòa hợp
linh động của hai linh hồn. Tình
yêu ấy đã đến thay đổi lòng
chàng, và lòng chàng đã tươi
sáng, mọi sự chung quanh cũng
theo mà rực rỡ hơn lên. Khuôn
mặt Thơ bỗng hiện ra trong trí
nhớ, và Duy giật mình như
trong thấy tình yêu thanh khiết
của nàng sau vầng trán thanh
khết. Duy hoang mang như
lo sợ ái tình của mình không
sứng đáng với sự trong sạch vừa
thoáng thấy. Chàng nghĩ đến
những nỗi đau khổ đã trải qua,
cuộc đời truỵ lạc, đốn mạt đã

sống; bao nhiêu sự kinh nghiệm
chán ngán đã làm chua chát
lòng chàng, không biết có ngấm
vào tình yêu của chàng đối với
Thơ như một chất độc hay
không? Ái tình — sự liên hợp
mật thiết ấy của hai người,—Duy
thấy như có một đời sống riêng,
trùm lên đời sống của mỗi người,
và đời sống ấy trong bay dục
là tùy theo sự trong dục của đời
sống riêng từng người. Duy ngẫm
ngึй đến cuộc đời vẫn dục của

cho ái tình của hai người trút
hết bụi xưa, trở nên trong sáng
như ánh nắng dương nô rờn
trên ngọn cây.

Một giờ sau, Thơ đứng lặng
yên nghe Duy ngập ngừng kè kè,
tay lơ đãng vin lên một cành
dào. Chung quanh, toàn là ánh
nắng. Một con chim sâu nhẹ
nhàng bay trong lá liễu lơ thơ.
Duy nhớ lại rõ rệt từng tiếng thở
dài của Thơ, nhẹ nhàng như nửa
buồn tủi, nửa xót thương. Lúc

một gánh nặng. Chàng vui sướng
cầm lấy tay người yêu; chung
quanh cảnh sắc bỗng thay đổi
hắn, gió vẫn phấp phới lật lá
tre, ánh nắng vẫn tung bừng,
mây dúa hoa đào vẫn rực rỡ in
bình đỗ thắm lên trời trong,
nhưng Duy không thấy là thực
nữa, chỉ mơ màng hư ảo như
trong một giấc mơ, duy còn
chàng với Thơ và tình yêu mãnh
liệt của hai người.

Giữa lúc ấy, cánh cửa sập mở,
và như đê hưởng ứng với ý nghĩ
của Duy, Thơ bước vào, tươi
cười :

— Minh làm gì đấy?

— Anh đương nghĩ đến em.

Miệng Duy trả lời, mà ý nghĩ
vẫn ròn rã trong tâm trí. Chàng
thấy mình tự trả lời cho mình:

— Tình yêu là tha thứ.

Duy đặt sách xuống, đưa mắt
nhìn vợ. Thơ với quyền sách
trên bàn, bỗng ngừng lại, như
sực nhớ ra điều gì :

— Cam của anh. Suýt nữa em
quên.

Nàng mỉm cười nhìn Duy, rồi
nhẹ nhàng bước ra. Duy cảm
động nghĩ đến sự săn sóc của
người yêu đối với mình; tối
nào, chàng vào phòng sách làm
việc là cũng đã thấy sách vở xếp
đặt lại gọn gàng, sạch sẽ, và thế
nào chàng cũng thấy trên bàn
một dĩa cam nhà, hái ở ngoài
vườn vào, như còn giữ nguyên
vị hương thơm của sự tươi
sống.

Và tâm trí Duy lại trở về với
những kỷ niệm êm đẹp, những
ngày «mặt nguyệt» đầy hạnh
phúc. Hôm Duy đã cùng Thơ
gạn hết vẫn dục xưa, chàng
thấy mình như đã thấu nhận
lấy một cái trách nhiệm không
thể di dịch được, cái trách nhiệm

mình, vui mừng khi nhận thấy
cuộc đời ấy đối với mình xa
xôi, không có liên lạc gì, như
đời của một người khác, một
người bạn chết đã lâu. Trong
lòng Duy, tự nhiên nảy ra cái
ý muốn Thơ đối với cuộc đời
ấy cũng đồng ý với chàng, để

Duy đã hết lời, Thơ vẫn đứng
im như còn nghe dư âm của
câu chuyện, rồi Duy ngạc nhiên
thấy sau hai giọt nước mắt long
lanh rơi xuống gò má, Thơ mỉm
cười với chàng :

— Em chỉ biết yêu anh.

Trên ngực Duy, như cất đi

BAS SPORT
« CÉCÉ »

VENTE EN GROS
CU CHUNG
100, Rue du Coton
HANOI

LƯƠNG LỢI!

Nam-Hai
TRICOTERIE

45, Rue du Lac — Hanoi
(trước cửa den Ngoc Son)

ĐẸP và BỀN

Quần áo len của hiệu
NAM-HAI có đủ hai
tính chất. Kiểu tối tân. Ai
tính đến đâu dùng cũng vẫn y.

dẫn cuộc đời của Thơ và của chàng đến một con đường rộng rãi, đầy hoa và ánh sáng.

Gánh trách nhiệm, từ ngày ấy đến giờ Duy sung sướng cảm thấy rất nhẹ nhàng. Cái ý muốn tha thiết của chàng, ý muốn sống trong sạch và có ích cho người khác, Duy vui vẻ nhận ra rất mạnh mẽ trong linh hồn ngày thơ của vợ, mạnh mẽ một cách bỗn nhiên, như sức sống trong một cái mầm non. Đã gần ba tháng nay, hai vợ chồng thỉnh thoảng đi thăm các tá điền và mỗi khi Duy đến ngồi bàn viết nghĩ đến cách thay đổi đời sống của họ, Thơ cũng lặng yên đứng cạnh xem và một đôi khi bàn một câu đích đáng.

Nhưng đến đây, Duy thấy náo nức trong lòng cái ý muốn tha thiết kia. Chàng gấp quyển sách để trước mặt, rồi rút ở trong ngăn kéo ra một bức họa đồ và một quyển sò trong ấy chàng đã ghi những điều cần phải làm.

Duy làm bầm nghịch thăm:

— Đào giếng xong rồi ta sẽ liệu.

Chàng thấy công việc to tát, không biết bắt đầu từ đâu, ngồi trầm ngâm nghĩ ngợi. Ở ngoài, đêm im lặng. Trong khung cửa sổ mở rộng, trời xa trông gần lại, mèo xám thảm lùa lùa điếc mèo ngô sao.

Bỗng trong sự êm tĩnh ấy, Duy có cái cảm tưởng rằng Thơ đứng sau lưng đương đặt hai tay lên tay chàng: Hai bàn tay Thơ nhẹ nhàng truyền sang người Duy một cảm giác êm ám, mềm mại, khiến chàng lặng im để hưởng lấy giây phút sung sướng.

Duy ngẩng đầu lên. Thơ cúi mặt âu yếm nhìn Duy, miệng se hé một nụ cười mỉm đê lộ hai hàm răng trắng nhỏ. Ở dưới trông lên, Duy thấy khuôn mặt Thơ hư ảo, như trong chuyện thần tiên.. Cảm giác ấy chỉ thoáng qua rất mau, vụt hiện ra, vụt tắt đi, nhưng cũng đủ khiến Duy mê mẩn, như vừa nhấp một cốc rượu mạnh.

Thơ nhìn bàn địa đồ, hỏi:

— Anh đã tính xong chưa? Duy mỉm cười.

— Chưa. Nhưng có em đến hẳn là tính xong.

Chàng xoay chiếc địa đồ, hỏi chì trỏ:

— Chỗ này anh đã bao giờ giếng. Còn việc đắp đường và

bồng. Nàng ngắt đầu nhìn ra ngoài cửa sổ:

— Hôm nay sao nhiều, mai không mưa đâu.

Duy cười:

— Làm đòn điền em còn sợ mưa kia à!

Thơ cũng cười theo:

làm nhà nữa.

Vụt nghĩ đến một việc, Duy hỏi Thơ:

— Bạn lý Doãn hôm nay em có thấy đến không?

Thơ nói:

— Có. Lúc em về, người nhà có bảo họ đến kêu điều gì ấy. Mai họ sẽ trở lại.

Duy giọng hỏi gắt:

— Lại còn đến kêu ca gì nữa. Chẳng bắt đầu làm còn đợi đến bao giờ.

Chàng ngừng lại một giây ngẫm nghĩ:

— Hay là mai chúng ta đến Hạ Nậu. Đến sớm chắc họ chưa đi đâu.

Thơ vui vẻ:

— Phải đấy. Em muốn qua cánh đồng Ba Xứ lần nữa.

Nàng nhìn Duy, cặp mắt long lanh trên hai gò má phơn phớt

— Em sợ mưa lại phải trốn dưới gốc cây như hôm nay.

Nghé thấy Thơ gọi đến một kỷ niệm của tình yêu, Duy sung sướng đứng dậy. Thơ ngả đầu vào vai chồng, se sệt nói, như đê giấu cảm động:

— Anh ạ, mai có mưa cũng mưa bụi thôi. Ngày xuân, thời tiết khó lường mà thay đổi được.

Bỗng nàng nói sê hồn nữa:

— Hình như anh thích thế thi phải.

Duy âu yếm nhìn vợ, trong lòng thấy êm ả lạ thường:

— Em nói phải. Những ngày xuân thường giống nhau, ngày mai chắc sẽ lại như ngày hôm nay. Anh không muốn cho thời gian trôi nữa.

Duy ngừng lại, muốn cười đê tự chế riết:

— Anh nói vẫn vẻ quá. Có lẽ

vì anh sung sướng quá.

Chàng đặt lên rán Thơ một cái hôn nhẹ, trong khi Thơ sờ bé miếng như đợi chờ:

— Anh! em cứ muốn chúng ta như thế này mãi.

Ngoài kia, sự êm tĩnh của thôn quê mỗi lúc một tăng. Tiếng trùng rền rì quanh nhà. Duy nghe như tiếng than yên lặng của cảnh khuya.

(còn nữa)

Hoàng Đạo

Cùng các hội viên, hội Truyền - Bá - Quốc - Ngữ

Ban Quản trị hội Truyền - Bá - Học Quốc - Ngữ định tổ chức một ngày thu các hội phí vào ngày 12 Mars 1939.

Mỗi giúp cho công nghệ mua chóng, ngay từ hôm nay các hội viên có thể đến đóng tiền và lấy phiếu ở phòng giấy 165 A Boulevard d'Orléans, Hanoi.

Theo khoản thứ 22 trong điều lệ, các hội viên nào vào hội ít nhất là đã được ba tháng mới có quyền dự Đại hội đồng tháng Avril sắp tới.

Các anh chị em hội viên hoạt động nào có đủ thời giờ giúp trong ngày đi thu tiền ấy, xin mời đến bộ quán Tri-Tri số 59 phố Hàng Quat hồi 7 giờ sáng ngày 12 Mars 1939. Đến đó các anh chị em sẽ nhận số sách, biên lai và các giấy tờ cần kíp mà chúng tôi đã xếp đặt sẵn sàng rồi.

Hội Truyền - Bá - Quốc - Ngữ lai cào

Mars 1939 Xuất Bản:

TUẦN BÁO ĐÀN BÀ, 16 trang lớn, giấy tốt, do một số chị em viết báo chủ trương. Một tôn chỉ đúng đắn và hợp thời. Muốn làm đại lý, hoặc đọc thử báo, nên gửi thư ngay từ bây giờ về: Tòa báo 76 Rue Wiéle ở Nam-ký. Mua báo và đăng quảng cáo do nơi:

M TẾ XUYÊN 130-136 Rue Chaigneau Saigon.

Ngân phiếu gửi cho:

Monsieur le Directeur
du Journal NGÀY NAY
80, Av. Grand Bouddha — Hanoi

Đứng đề tên người, nhất là tên những người trong tòa soạn và trị sự như thường đã xảy ra.

Các nhà buôn muốn tìm nhà chế tạo lâu năm, xuất sản nhiều các thứ TRICOTS và

Chemisettes

Xin nhớ: MANUFACTURE

GU GIOANH

68, 70, Rue des Eventails, Hanoi
Tél. 525 — Maison fondée en 1910

Lúc nào cũng sẵn hàng.
Gửi đi xa rất nhanh chóng.

Vient de paraître

Solutions raisonnées

de Problèmes de PHYSIQUE et de CHIMIE
proposés au Diplôme d'études primaires supérieures aux BE et BEPS
par VŨ LAI CHƯƠNG, Professeur au Lycée du Protectorat
Préface de M. Bernard, Directeur de l'Institut Public en Indochine

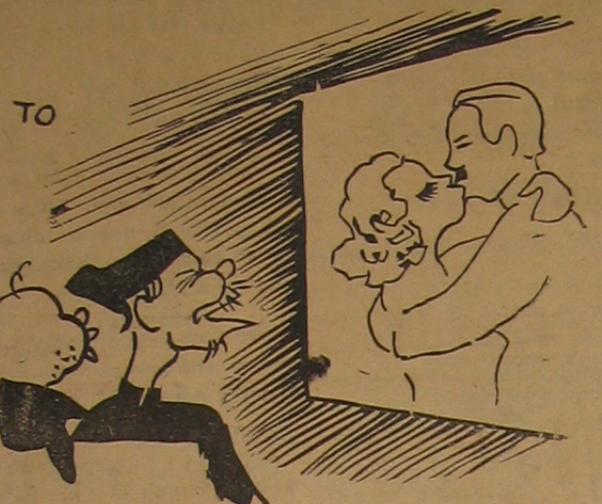
prix 0p 80 (frais d'envoi : simple 0p 06, recommandé 0p 16)

Éditions LIBRAIRIE CENTRALE

110, Rue du Pont en Bois — Hanoi

Lettres et mardats adressés à M. TÔ - VĂN - ĐỨC, éditeur

Nên đọc: NẮNG HÈ, một hương thơm tràn ngập trong vườn thơ
của thi sĩ Thái-A giá 0p 25 (cước phí thường 0p 06)

LÝ TOÉT.—Đồ quan khốn nạn, chúng nó dám tự tiện, hôn nhau trước mặt công chúng.

Hat san

Rõ hoài !

T.T.T. Bảy số 248 trong truyện « Đồng tiền vạn lịch » :

Ở giữa, một mán bồng hoa quả đầy trán.

Ái lại nghe tình đem nghien hoa, quả thành nước rồi đồ lèn mâm bồng cho nó đầy trán ra thế?

Còn có lục

Cũng trong truyện ấy :

Từng dưới vài chiếc mũ con, một mâm xôi, một con gà, lư hương, đinh trầm và các đồ thất sự.

Làm như lư hương hay đinh trầm không thuộc vào các đồ thất sự!

Rồi gì nữa

T.T.T. Bảy số 55 trong truyện « Chết dần » :

Chàng thi đỗ, rồi đi làm, rồi trác tang. (chấm hết)

Khốn nạn! Nhiều nhẫn gi cho cam mà dùng hoai hủi cái kho chử nho đi thế?

Mũ lụa

Cũng trong truyện ấy :

... Ngã mũ bắt đắc dĩ trước những quan lỵ...

Chỉ biết mũ tây, mũ lầu, mũ da, mũ trắng, mũ mây, v.v. Còn cái mũ bắt đắc dĩ, thì xin chịu không rõ bình thù nó ra sao.

Chứng chiêm bao!

Vẫn trong truyện ấy :

Rồi người say ấy về nhà lăn ra giường ngủ, đè gật đầu chào người lính cầm lưỡi lè gác ngoài cổng sắt.

Lăn ra giường ngủ đè gật đầu chào người lính cầm lưỡi lè gác ngoài cổng sắt? Vậy ra người say này ngủ trong ngực? Hay người say ấy lăn ra giường ngủ rồi chiêm bao gật đầu chào người lính? Thế sao không nói rõ ra, đè độc giả khỏi phải đoán phỏng?

Tôi tình gì!

Cũng số tạp chí ấy, trong truyện « Mưa gió cảnh xuân » :

Mỗi chồng đầu xuống sông.

So sánh

T. V. số 107 trong truyện « Em yêu dấu của anh ».

Đường tình gai góc, xưa vẫn như nhau.

Cái gì và cái gì như nhau? Đường tình và gai góc?

Cố nhiên

Cũng trong truyện ấy :

Trước em chưa yêu anh thì không sao. Nay em yêu, em không thể không yêu được nữa.

Thôi! Em yêu anh quá nên nỗi sảng mắt rồi!

Em lạ quá

Cũng trong truyện ấy :

Em sợ băng cái thái độ luy bồng bột nhưng vẫn anh hùng áy

Thế thì không phải em sợ đâu! Vì em mà sợ « băng » cái thái độ lả lùng của em thì anh đến sợ em thực mất.

Nói khoác!

S. M. số 262 trong bài đầu « sự tiến bộ » :

Ngồi trên máy bay vô tri giác các ngài có thể vượt qua Thái-bình-dương cũng dễ dàng như khi đi trên cầu Doumer qua sông Nhị.

Vậy ông Trần Bá Vinh đã bay qua Thái-bình-dương mấy lần rồi? Bên cầu Doumer có lẽ ông ta cũng chưa đi qua lần nào!

HÀN ĐẠI SAN

VUI CƯƠI

Của Nguyễn Lang

Thân lâm

— Anh có biết cô B phố này không?
— Có.
— Cô ấy thân tôi lâm!
— Thế à?
— Phải, hôm nào đi học, cô ấy cũng đi xe qua cửa nhà tôi.

Của Mỹ Duyên

Tại sao đó

— Má à, sao cái mũi cậu Ba cứ đỏ hoài?
— Vì cậu Ba uống rượu chát.
— Không, cậu Ba chỉ uống rượu chát trắng thôi mà!

Là tao nhớ ngay

— Thắng mà là tao nhớ ngay đến anh của mày.
— Sao vậy? Tôi đâu có giống anh tôi.
— Không! vì anh mày còn thiếu tao năm mươi đồng.

Mà anh dám

— Người khôn thì lúc nào họ cũng ngờ. Chỉ có người ngu thì họ mới dám quả quyết.
— Anh có dám quả quyết là lời anh đúng không?
— Tôi dám quả quyết là đúng!

Của Bình Cảnh

Ngồi chông

Một hôm, cụ Lý di xem chiếu bóng, đến buồng bán vé hỏi:

LÝ TOÉT — Ông bán cho nhà cháu một cái vé vào xem.

NGƯỜI BẢN VỀ — Cụ mua vé hàng nào? Ghế máy thì một đồng; ghế gỗ năm hào.

LÝ TOET — Thôi.. nhà cháu ít tiền, ông cho đằng ngồi chông tre cũng được!

Bảo hộ

Nhà đang có khách, Ba chạy lại xin tiền mẹ để giả tiền học.

KHÁCH — Cậu em học trường nào thế bà?

MẸ — Áy cháu nó học trường Bảo Hộ đấy.

KHÁCH — Đã « bảo hộ » sao lại còn lấy tiền!

Của Hoang Phung

Tên nước

Giờ địa dư thấy giáo hỏi trò B:

— Anh hãy kể ba tên nước mà anh biết?

Trò B liền thoáng trả lời ngay:

— Thưa thày: nước chanh, nước cam, nước dá ạ!

Ô tô chật

— Chà! ô tô chật quá!
— Thế thì bảo anh tài xuống vây.

Của H. N. Tuyển

Đời di tu

THẦY — Những người đã xuất gia đều phật như sư thì không bao giờ ham về vợ con nữa, nghĩa là...

TRÒ — Thưa thày sai ạ, sư cũng có con.

THẦY — Anh chỉ nói láo, đi ai lấy vợ mà có con.

TRÒ — Thưa thày, thế sao người ta nói: « Con vua thì lại làm vua, con nhà thằng chùa thì quét lá da? »

Ngày nay

— Ai bảo Ngày Nay không?

LÝ TOÉT — Ở lĩnh có khác, báo biến ra chắc chắn gör, lại còn nói đi nói lại ngày nay, thường dẽ i đại gi mà mua báo hóm qua.

Lạc tầu

— Lạc tầu, lạc tầu, phá súng.
LÝ TOÉT bước giở giăng lên tầu, quay lại mắng — Thằng ranh con! mày dọa tao lạc tầu phải không? Không tầu này đi Định-dù thì tầu náo?

Thông ngôn

TÂY ĐOAN — Sao không đánh trống lên để cho dân ra làm chứng việc này.

CỤ CHÀNH — Ông làm ơn nói hộ tôi rằng: « chúng nó nghịch linh đê bôi phản vào rùi trống ».

THÔNG NGÔN — Mẹ sirs: lúy phết ca ca, lúy tha rùi trống, moa bờ soóng pháp bè.

Của D. B. N. T.

Chăm chỉ

THẦY khuyên học trò — Các anh học hành phải chăm chỉ mới được.

TRÒ B nghĩ thầm — Quái học mà thày bảo chăm chỉ trả thi còn học thế quái nào được.

Của N. B. Lực

Đi đường

— Anh có nhớ đem chìa khóa ra đi không?

— Có, nhưng tôi quên va-li ở nhà.

Docteur

Cao xuân Cám
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỆU và NỘI THƯỢNG

Khám bệnh tại:

153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cù Dông, cạnh Hội Hợp Thể)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của
bác-sĩ làm có bán tại hiệu Nam-

Ký, phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 60.000 đồng.

BỆNH VIỆN
Bác-sĩ Vũ-Ngọc-Huỳnh
72-74-76 AMIRAL SENES
(sau nhà Rượu)

Có đủ các máy chiếu điện và
chữa bệnh bằng điện

GIÁM HỘI 622

TIN... CÂU ĐỐI

của LÊ TA

CÁI về câu đối mà Lê Ta đem thử tài các bạn, nay nghĩ lại, thực cũng khá oái oăm.

Rất nhiều câu đáp gửi về, tố cho Lê Ta biết rằng về lối chơi văn này, các bạn rất hoan nghênh; nhưng cũng tố cho Lê Ta biết luôn thè rằng « nhàn tài » của nước Nam hơi hiếm. Lê Ta cảm ơn lòng tốt sòng của tất cả, nhưng không cảm phục ai. Giả Lê Ta là một bực gai nhão ra đối đẽ kén chông, thi các văn nhân đều phải tòi hiểu trả ra về, và Lê Ta sẽ chịu phòng không ít lâu nữa.

Nhưng Lê Ta được cái dễ tính. Vậy xin lựa lấy những bạn có câu đáp hay nhất để tặng quà.

Quà đó là gì, và những bạn có... diễm phúc được hưởng là ai, để rồi Lê Ta sẽ công bố.

Trong Ngày Nay số mùa xuân vừa rồi, Lê Ta không đã động gì đến câu thách đối của cô Bảo Vân.

Bó là vì một cớ rất dễ hiểu, nhưng rất khó nói.

Nên Lê Ta không nói.

Lê Ta muốn im bặt, muốn bắt chước những nhà báo giỏi về khoa hứa hẹn nhưng kém về sự giữ lời.

Nghĩa là Lê Ta muốn đánh trống lảng, muốn quên phút cái chuyện câu đối Bảo Vân đi... Nhưng các bạn vẫn nhớ.

Một tuần lễ, ít nhất Lê Ta cũng nhận được bốn, năm bức thư khó chịu lì lùng. Vì bức nào cặng hỏi :

— Thế nào ? Ông Lê Ta, câu đối cô Bảo Vân mà ông xin khắt sẽ đổi đâu ?

— Thế nào ? Ông Lê Ta ? Sao trong số mùa xuân không thấy bóng via câu đối cô Bảo Vân đâu thế ?

— Ông Lê Ta, câu ông đổi câu đối Bảo Vân ông đẽ đến bao giờ mới cho ra ?

Có bạn có vẻ mỉm cười mỉ mai :

— Ông Lê Ta hẳn khinh câu đối Bảo Vân dẽ làm nên trả lời bằng sự yên lặng.

Một bạn (ông Lê Quân, Hà-nội) không nề gi Lê Ta hết, nói bỗng ngay bằng một vế đối khác :

— Thè Lử vò dẫu xoay thế đổi, đổi ra khô thế, thế dành thôi.

Và ông thách (lại thách !) cả cô Bảo Vân đổi lại.

Cây muôn lặng, gió chẳng muôn dừng.

Lê Ta là cây, và những bức thư

kia là gió. Lại là thứ gió đáo đẽ và ranh mãnh !

Không nhìn được nữa, Lê Ta phải lên tiếng.

Đèo thú thực một cách buồn rầu :

— Câu « hóc búa » ấy thì có Trời đổi !

Trong mấy ngày tết, Lê Ta quên ăn mất ngủ, mà nghĩ gần nát óc mới được có mấy câu xoàng. Đây :

Câu ra : Thể Lử mừng xuân hai

thứ lẽ, một quả lê tay, một quả lê ta.

Xin đổi, một cách liều lĩnh rằng :

— Đào hồng bán lết tám đồng hào,

người thi bảo dài, người thi bảo rẻ.

Nếu lấy tên người, Lê Ta phải lơ lử giọng Sài-gòn :

— Tân Đà uống rượu cuộc đá lán, ấy là hiếu chén ? ấy là hiếu ấm ?

Chữ tân lại giúp Lê Ta thêm một tú nữa :

Tài bản đánh đến lúc tàn bài, không ai ủ sủu, không ai ủ báo.

Nhưng mà, nghĩ cho kỹ (hay không cần nghĩ kỹ cũng được) những câu này chả lấy gì làm hay ho.

Bực mình vì « thấp mưu thua tri đòn bà », Lê Ta cầu cứu đến tài các bạn đọc đẽ đổi lại cô Bảo Vân, nhưng, hổ thẹn thay ! các bạn cũng đánh chịu thua đòn bà một cách vui vẻ.

Ông Nguyễn định Khuyển (Tân Châu) chưa chi đã lắc đầu lia lịa ngay lúc mở đầu bức thư gửi cho Lê Ta :

— Tôi xin quẳng bút quì hàng và mong rằng ông tìm thấy những câu tài tình với những tay lão luyện khác.

Một bạn khác (xin cho biết địa chỉ và tên) gà hộ Lê Ta một câu hơi tối tăm :

Bởi cháu ăn lết mắng cháu bối (?), một dặng sáo nam. Một dặng sáo bắc.

Ông Nguyễn Hạnh hay Nguyễn Hanh (Nam Định) chịu khó tìm được cái liên lạc trong tên Thạch Lam.

— Tường Lán ăn lết mắng Tân Lang, có cả chè bánh, có cả chè thạch.

Ông thích nghĩa thêm rằng : Nếu ông không làm (và ông không làm thực) Tân Lang là một tên kỵ của Tường Lán ông thấy một đồi lán ở báu Phong Hóa ngày trước. Chè thạch tức là Thạch, và chè bánh tức là chè Lam. Kè cũng đã công phu, Chỉ phiền Tân Lang khi nói

lại không đúng hẳn với Tường Lán, và chữ mắng đáng lẽ phải viết là với. Nhưng đó là lỗi nhỏ.

Cũng dựa vào tên Tường Lán, ông Lê từ Lành (Hanoi) ứng đối bằng một câu mà tự ông, ông cũng nhận là hơi lung tung :

— Tường Lán sắm tết bốn lần tương, hai chai ở Bần, hai chai... hảng xóm (!)

Ông chú giải thêm : đem hàng xóm vào câu đối vì đó là nghĩa nôm của chữ lán. Nhưng ông thực không lấy làm mãn nguyện. Biết câu đối không tài, ông cũng cứ gửi đến « để mua vui cùng các bạn

đọc và để tôi đấu hưởng ưng cùng các cuộc vui tao nhã và có ý thức của Ngày Nay.

Lâm câu đối, như Lê Ta đã nói một cách rất thâm thúy, là một cuộc chơi vui. Đó là một cuộc vui, theo lời cũn rất thâm thúy của ông Lê từ Lành, lại là cuộc vui tao nhã nữa. Vậy muốn cho cuộc vui đầy mươi hai tháng và trăm cười tao nhã suốt năm nay qua năm kia, Ngày Nay xin mở ra mục chơi vui để các bạn có dịp thách nhau bằng những câu đố, câu đối hay những thơ phú có tính cách ngộ nghĩnh.

Lê Ta

THI CÂM

TRUYỆN VUI

của
TÔ-HỮU-KHANG

không nói với nhau. Khi bùa cỗ gần tàn thì tiếng pháo ngoài công nồ ran, rồi Ba Éch vui vẻ tiến vào.

— Năm mới mừng cụ ông cụ bà phát tài, sai lộc, làm ăn bằng năm bằng mười năm ngoái.

Không thấy ông bà Lý chúc lại, mình, Ba Éch lảng làm lợ, tự nghĩ : hay mình chúc sái điệu gì chẳng câu liền dỗi câu khác :

— Chúc hai cụ sống lâu trăm tuổi, con cháu đầy đàn, cậu nào cũng như rồng như tiên.

Vẫn thấy vợ chồng Lý Toét đương mải nhìn mình, Ba Éch phát bần-

— Thưa hai cụ, tôi có làm lỗi với cụ điều gì thì xin hai cụ xóa bỏ đi che chở sao hai cụ lại giận tôi thế ?

Vợ chồng Lý Toét lắc đầu, lay gieo lên gio xuồng.

Ba Éch không hiểu sao, định để gọi người nhà thì bỗng cậu liền đeo mâm cơm xem xét đồ ăn, miệng lầm bầm : « Không khéo bị thuốc độc cúng nén ».

Khi xem đèn mắng dῖa sôi, đẽ bình nước chè, cậu kêu rồi rồi : dùng rồi, phải rồi, thế là ba chén bỗn cảng, cậu chạy đi trình quan.

Quan vê khám xét hồi lão, sau ngài phán : tay xôi, tay nước pha lão lộn, nhưng xét ra không có gì đặc biệt.

Còn sen, thằng bếp cứ năn nỉ kêu oan, đứa nào cũng bảo ông chủ nhà nó mọi ngày vẫn nói như thường, tự nhiên sáng hôm nay dâm ra thế.

Chưa biết phản xú ra sao, bỗng thấy quan trừng mắt nhìn vợ chồng Lý Toét hỏi :

— Hay chúng bay vờ. Linh dân quật thẳng chồng nó đánh thủ murbé roi xem sao.

Lý Toét nhăn mặt chia vay, không suýt soa kêu gào chi cả.

Bà Lý đứng bên thay chồng thế đẽ lên khóc : ôi ông ôi là ông ôi.

Lý Toét nhõm dậy xòe tay ra trước mặt vợ vừa cười vừa nói : « Thua rồi nhé ! thua rồi nhé ! »

Mọi người chẳng hiểu ra sao.

Tô Hữu-Khang

MUỐN ĐƯỢC

Rắng trắng, lợi đòn, miệng cười tươi
nên dùng thuốc đánh răng

Eclat d'argent

Có bán khắp mọi nơi và ở

Pharmacie du BON SECOURS

52, phố Đồng Khánh, Hanoi — Tél. 454

ECLAT D'ARGENT NICOTA

chè riêng cho người hút thuốc lá dùng.

Cát tờ quảng cáo này đem đến các nhà đại-lý lấy một ống thuốc échantillon

Cũng xong, vợ chồng Lý Toét ngã cõ xuồng [án, Ăn] rồi nhau nhưng

VÚ BỒNG

TRUYỆN NGẮN của THƯỜNG QUÂN

MÃY ngày cuối tháng chạp, trời mưa phun luồn, trong sân và ngoài đường lầy lội. Nhưng không vì thế mà người ta nầm chùm chǎn ngủ, hay đọc sách thản nhiên được, như những ngày thường. Trái lại, mọi người đều vội vã, đi ra đi vào, trong nhà rộn rít, ngoài đường cũng tấp nập ồn ào. Người ta không sợ ướt, sợ lật, hay bần quần áo nữa, người ta quên hết những cái nhỏ nhặt ấy, để vội vã dọn tết và sắm tết cho kịp ngày.

Những nụ hoa chum chim sắp nở to, trên cành cây mầm non xanh phớt báo cho mọi người biết sắp có những cái mới đến nơi rồi. Mưa mỗi lúc càng mau hat, ném nhanh trên mặt khách qua đường như giục dã: Ngày cũ sắp tàn hết. Nhanh lên!

Phụ thêm vào những cảnh thiên nhiên ấy, mọi người đều vội vàng. Người nào có tính hanh nhiên đến đâu, lúc ấy cũng phải rộn rực trong lòng. Kẻ về ăn tết nơi xa càng xếp dọn hắp lấp, những người không phải đi đâu cũng tìu tít kê bày mọi thứ. Mỗi giờ qua đi lại thêm vội vã và nghiêm trọng thêm.

Năm nào cũng cứ đến 25 hay 26 tháng chạp ta là chúng tôi lại phải chịu cái nạn: không có người ở! Vì nhà chỉ nuôi mỗi một vú già, vú Bồng. Vú Bồng ở với chúng tôi đã được bốn năm, ngày thường ít khi vú ấy xin về thăm nhà. Bởi vậy năm nào cũng đến cuối tháng chạp là phải cho vú ấy về sớm trước tết năm, sáu ngày. Vào khoảng 23 tháng chạp là vú ấy đã nói đến việc về ăn tết và lấy tiền công may quần áo. Trước hôm về một ngày, vú ấy đã bỏ mặc chủ thỏi cơm lấy mà ăn, hẵn đi ra phô săm cái thắt lưng sồi cho con gái, vài tờ tranh đậm cười chuột, bánh pháo tép cho

cháu và không thè nào quên mua chai rượu trắng cho chồng, một vài thứ quả rẻ tiền và cần dùng đến như đất dề về cúng ông vãi. Mỗi khi vú Bồng đi sắm các thứ ấy về là nét mặt phán phở, mồm nhai trầu bóm bém, bỏ cả bừa cơm buồi ấy đê gói ghém đồ tết cho kịp sáng hôm sau về quê sớm. Những nét răn trên mặt một người lam lũ ngoài năm mươi tuổi, hôm ấy tôi cũng thấy bót đi, cả cái má hộp của vú ấy cũng thấy dày dặn hơn những lúc trên vai gác cái đòn gánh, treo nặng hai thùng nước. Trong

mồm vú ấy lóng búng miếng bã trầu đầy nước tràn cả ra hai bên mép, khiến cho đôi môi khô ráo ấy thành một màu hồng xám. Nhất là cái đầu chải gọn ghẽ hơn mọi khi nhiều lắm, chiếc khăn vải nâu mới, nhô sùi lắn ra ngoài tóc, như giấu hết những mớ tóc bạc hoa râm. Thẳng em nhỏ tôi, thấy vú ấy « làm đóm » thế, liền nói: Góm, vú Bồng hôm nay trông trẻ như con gái ấy.

— Thị cậu tính tết đến nơi, ai không mừng. Vừa nói vú ấy vừa bế nó lên mà cù một thỏi.

Một năm qua. Lại đến tết rồi. Cung mua phun nặng hạt như

mọi khi, ngoài đường đã thấy nhiều người mang bán những cảnh đào đầy hoa nở. Cái quang cảnh mọi người tìu tít về tết đã bắt đầu nghiêm trọng ngay sau khi tiễn ông Táo lên trời.

Chúng tôi bảo nhau: « Lại sắp phải rửa bát thay cho vú Bồng rồi. » Nhưng hôm nay đã 27 tháng chạp, như mọi năm thì vú Bồng đã về quê rồi, mà năm nay đến hôm ấy chúng tôi vẫn thấy vú ấy quét dọn ở dưới bếp thẩn thẩn như thường. Tôi hỏi vú ấy sao chưa xin tiền sắm tết? Vú ấy buôn râu, buộc hai cái giải ruột tượng « khổ tài » ra sau lưng, thủng thẳng bảo tôi:

— Năm nay tôi ở hầu luôn đây, không về quê ăn tết nữa.

— Tại sao thế, thế vú không mua rượu cho chồng, mua tranh pháo cho cháu, mua thắt lưng cho con gái vú à?

Như gợi trong trí nhớ những nỗi buồn riêng, vú Bồng thở dài bảo tôi :

— Cậu ạ, con gái tôi nó mang con theo chồng đi làm phu trong Saigon, còn ông lão nhà tôi thì bị giam vào nhà thương điện tử tháng sáu, cậu bảo còn sắm tết cho ai.

Vú Bồng vừa nói vừa với tay lén đầu kéo xuống chiếc khăn nâu bạc phếch mà vú sắm ngày tết năm ngoái, một mớ tóc bạc gần hết rủ xuống che hẳn mặt, vú Bồng vắt cái khăn lên vai, rồi khẽ đưa hai tay dàn tóc sang hai bên, để lộ cái mặt đầy nét răn.

Tôi thấy vú Bồng già hơn năm ngoái nhiều lắm.

Những nụ hoa chum chim sắp nở to, trên cành cây đầy mầm non xanh phớt; mưa mỗi lúc càng mau hat, ném nhanh trên mặt khách qua đường, như giục rằng ngày cũ sắp tàn hết. Nhanh lên!

Nhưng vú Bồng năm nay không di sắm tết và « làm đóm » như con gái, vú chỉ lảng lặng theo lời chủ sai, lau chùi nhà cửa đê ăn tết.

Thỉnh thoảng ngừng tay thu dọn, vú nhìn ra ngoài khe khẽ thở dài.

Thường Quân

CHỢ PHIÊN ÁNH SÁNG

(Tiếp theo trang 8)

« Mau, mau, đòi tôi mấy hào lây đồng 5 xu ». Anh T. vừa thúc tôi vừa nói.

Bấy giờ mọi khán giả bảy thê trận đê tiếp chiến các tiên. Người ta quay đầu vào nhau nói chuyện, mãi mê như quên hết mọi việc, cả việc quyên tiền. Những người yêu bóng via hor đã bỏ sản tay vào túi, thầm vung lục trộn mấy đồng tiền nhỏ nắm chặt trong tay đê khi cho khỏi quơ nhảm tiền lớn. Một ông đang ngồi, đứng phát ngay dậy, định tiên bay lại gần là chạy.

Nhưng rốt cuộc, mọi can đảm, mọi gian trá đều tan trước nụ cười của tiên. Và ai nấy làm như vui lòng lâm mà chia ngực cho tiên gân hoa; rồi bỏ vào ống bơ những đồng tiền kêu lốp bốp.

Trên một sàn khiêu vũ trơ chu, diệu Tango êm đềm, khe khẽ đầy người ta đi. Tất cả cái quyền rõ ràng trên nét đài đặng của các cô dâm, trên thân hình uyển chuyển của bà Thịnh và vẻ mặt tươi thắm của bà Khuyển. Tất cả Hanoi đẹp như đã hẹn hò nhau ở đó.

Những tiên Ánh-Sáng chúc chúc lại lóe ra sau các khung cửa, nhưng lần này không xách hộp hoa. Ai nấy yên lòng mà nhịp nhàng trong âm nhạc...

Cho đến lúc ông Tôn-thất-Binh nhanh nhảu bước ra với một nụ cười kẻ bưởi và độ chục láng hoa.

Ông tán khéo quá, đến nỗi ông Phạm-lê-Bồng mua tranh với bà Toàn-Quyền, ông Caffa với ông Bồng, ông Trần-văn-Chương với ông Caffa, nấm, bảy ông khác với ông Chương...

Nhung may quá. Sau chả ai với lòng Ông bà nào yêu hoa cũng đều mua được một láng độ vài ba chục bạc!

Đến cả cái ông Bình khéo nói cũng ra bộ hỉ hả lắm. Ông nắm tay lại, cười sà, trắng trợn mà tuyên bố rằng chục láng hoa đã « làm » được ba trăm năm đồng!

Cá những ngài ít tiền, bị các Tiên ăn dỗ hồi nấy, khi trở ra, cũng lấy làm hài lòng vì chỉ phải cúng vào việc nghĩa « có thể thôi ».

Tô Tú

Si vous voulez

Descendez à

l'Hôtel de la Paix à Hanoi

Vous appréciez sa bonne cuisine,
ses chambres dans Pavillons
entourés de jardins, ses prix modérés.

Le meilleur accueil est réservé
à la Bourgeoisie Annamite

Charles Guillot - Propriétaire - Tel. n° 48

Bien manger
Bien dormir
Etre tranquilles

Mua mau kèo hét :

1.) LÀM ĐĨ của Vũ-trọng Phụng

Tại làm sao con nhà tú le lại đì làm đĩ? Cuốn Làm đĩ của Vũ-trọng Phụng sẽ trả lời các ngài câu hỏi ấy!

Giá 0\$60

2.) TẮT ĐÈN của Ngô-tắt-Tô

Cuốn này sẽ cho ta biết cái mặt trái xã-hội khi tối đèn iết lửa. Thật là một cuốn phim tả chân ta chưa bao giờ tưởng có.

Giá 0\$80

3.) THANH GUƠM BẠCH NGỌC của Phượng-Tri

Giá 0\$35

Một bộ truyện trinh-thám đã xuất-bản. Ở xa mua cả 3 cuốn gửi 1p.50 (cả cuốn) bằng tem cũng được cho:

Nhà in MÃI-LĨNH Hanoi

Tóm tắt những kỷ trước

LÊ PHONG nhận được một bức thư bí mật của đảng Tam-sơn báo trước sẽ xảy ra một vụ án mạng ở số cửa nhà chàng, nhưng không ai biết là một vụ án mạng và Lê Phong nêu tên cách điều tra sẽ bị giết.

Bang giòi đưa trong thư một người dân ông bị chết xe điện ngay số cửa nhà Phong; người ấy là Nguyễn Bằng, một trong ba đồng minh trọng yếu của đảng Tam-sơn, bị đồng trù bồi mìn phản đảng.

Bảng tên số hai của bọn Tam-sơn mang sang lục đến như Lê-Phong dọa bắn Phong và dọ chàng theo chàng nhưng Phong không chịu.

Phong mặc mưu, lột vào sào huyệt chàng, một căn nhà tối tăm bí mật ở một ngõ gần phố Mã Mây, bị chàng bắt giữ lại. Chàng đương suy tính mưu kế để thoát thân thì bỗng mệt sụp kỵ lỵ đến ngất ý nghĩ chàng.

IX

(Tiếp theo)

HONG ngừng lại giữa nguồn hùng biện. Mắt anh nhìn sững lên cánh cửa vừa khép lại kinh như thấy, vẽ trên mặt gỗ, những cảnh tượng hết sức lạ lùng. Đó là những cảnh tượng anh thoáng thấy trong một khoảnh khắc rất ngắn — nhanh chóng hơn lát chớp — nhưng không đời nào anh quên. Mắt Phong có một sự tinh tưởng khác lạ. Anh thấy được những sự mà con mắt thường phải chăm chú lầm mờ nhận thấy. Đó là một đức tính hiếm có, một khiếu rất quý báu của trực giác đã biến lần cứu giúp anh trong những trường hợp khó khăn.

Vừa rồi người thiếu nữ bước ra khỏi phòng và trước khi khép cửa lại, Phong bắt chốt bàn tay cô ta đưa về một phía: cùi chỉ ấy trở thành thuộc tay người thiếu nữ đã quên lầm; ngay lúc đó nồng tiếng động đặc biệt đưa tới cùng với mấy tiếng chuông kêu khẽ kêu. Phong hiểu ngay. Trong trí anh rõ rệt hiện ra như in trên tờ giấy cả một bộ máy móc tinh sảo mà anh có thể biết được các then khóa sau này.

Sự kích thích lại làm anh minh mẫn thêm. Phong nghĩ lại những câu nói lòng vội vàng anh vừa được nghe. Phong ngạc nhiên

ĐÒN HẸN

TRUYỀN TRINH THẨM của THẾ LƯ

rằng sao lúc đó anh đều hiểu được cả. Trong giây phút những lời bí mật rắc rối hình như tự dần xếp đầu vào đó theo một ước khoán mà Phong tự dung gỡ ra được. Phong như người gặp may bắt được cái chìa khóa lật lùng đê mở cửa những kho tàng huyền bí.

Anh gật gù bụng bảo dạ: Ngôi phúc tình của mình còn sáng, Lê Phong sẽ thắng được trận và thắng ở ngay trong hang hầm.

Phong xem đồng hồ tay, vẻ mặt phớt phớt, uong dung đến ngồi người trên ghế, hít vào một hơi thở-khoan khoái và thấy tất cả sự vui sống ở đời. Anh lắng tai nghe sự tịch mịch ở trong phòng. Giữa nơi tù hãm này anh không thấy một cảm

tưởng gì là đè nén. Phong lấy thuốc lá hút, mỉm cười với những ý nghĩ mới đến và đè cho tâm trí phơi phới bay trong một bầu trời vắng vắng.

Phong biết rằng lúc này không phải là lúc bắn khoán. Anh sẽ có đủ tài lực ứng biến khi nào cần phải hành động. Sự nguy hiểm mà Phong dấn thân vào một cách dột ngọt lúc đó gần như một trò vui mới mẻ. Mỗi một sự nguy hiểm là một điều thú vị và Phong nô nức với sự nguy hiểm như người làm trò xiếc thành thạo rờn múa trên sợi giàn căng.

X

Teng lúc đó ở nhà báo Thời Thế có một sự hoạt động khác thường.

Ông chủ bút Văn-Binh ngồi ở sau bàn giấy vừa cắt đặt các công việc cho nhà in xong, thì cánh cửa phòng bỗng mở. Bọn phóng viên đứng đợi lệnh tuy đã quen với các việc đột ngột, lúc đó cũng phải sững sốt vì thấy vẻ hốt hoảng của người vừa bước vào. Đó là một người dân ông thấp bé, ăn mặc tiêu tụt trông như một người thất nghiệp, lang thang ở khắp đường. Mắt người ấy căt không còn bộ máu, hai mắt lo sợ nhìn khắp mọi người như có ý tìm tội. Vừa trông thấy Văn-Binh hắn ta đã sấn lại bên mà hỏi dồn:

— Anh Bình, Mai-Hương đâu? Mai-Hương đâu?

Anh nhận ra ngay người phóng viên chân tay của Lê Phong. Anh hỏi:

— Cái gì? Cái gì thế?

Người kia không đáp, vẫn hỏi

— Mai-Hương đâu? Mai-Hương chưa đến à?

— Đến rồi. Nhưng lại vừa mới đi. Việc gì thế?

— Việc gì? Lê Phong bị bắt rồi.

— Bị bắt? Nhưng từ bao giờ?

— Từ năm giờ chiều hôm nay, Phong dẫn tôi với ba anh nữa đi theo hẹn đến Mã Mây nhưng không thể nào tìm thấy những dấu hiệu anh ấy dặn từ trước. Bọn chúng tôi sinh nghi lập tức mở cuộc điều tra nhỏ thì biết anh bị đảng Tam-Sơn lừa vào trong.

Binh đứng phắt dậy. Sự kinh ngạc khiến anh không nói được lời nào. Anh biến vội nãy chửi lèn quyền sô nhỏ ra hiệu cho một người cầm di tặc khắc rồi quay tê-lê-phon:

— Allo! 63.63... Bán đấy phải không? Văn-Binh đây.. Lê Phong bị bắt rồi.. Anh đê hai người lại canh ở đây, còn ba người thì phải đi với anh túc khắc lại đây.. Phải.. ở Mã Mây.. năm giờ. Đến ngay, nghe không.. Được.

Quay lại phía người phóng viên, Văn-Binh đáp:

— Trong một giờ nữa phải tìm thấy Lê Phong. Các anh phải

ENSEIGNEMENT PAR CORRESPONDANCE

(Français, Mathématiques, Sciences)

GIẤY HỌC THEO LỐI HÀM THỦ

Bắt đầu học lúc nào cũng được và có thể xin học làm dài hạn hay ngắn hạn để kịp kỳ thi.

Lớp thi D.E.P.S.F.I. 3p.00

Lớp thi C.E.P.F.I. 1p.50

Lớp 1ère và 2ème années 2p.00

Lớp chuyên Pháp văn cho những người lớn tuổi 2p.50

Viết thư về Trường TRITON, phố Nhâ

Thượng chữa mắt Hanoi.

Nhớ định theo tem trả lời.

1.000 BAISERS...

El aucun ne laisse de traces. C'est grâce à Rouge GUITARE — tenace et sans traces — le produit parfait. Déjà des centaines de milliers de jolies femmes l'emploient journalement avec le plus grand succès. Essayez-le vous aussi dès demain matin. Le rouge GUITARE est en vente partout : le tube : \$ 2.50 et 1.20. Tube d'essai pour 1 mois : 0p.30.

Agent exclusif pour toute l'Indochine :

COMPTOIR COMMERCIAL (serv. V. G. 28)

59, Rue du Chanvre, HANOI

ÁO THUẬT

Đây rành 65 trò áo - thuật màu nhiệm phi thường như là : chật đầu, b.o.y, tảng bình, cưa đứt người làm 2, thời miên nặng trên 1000 ki-lô, v.v.. giá chỉ có 0\$59 (xa thêm 0p15 trước phí).

Thờ, mandat hay tem gửi cho : Professeur Nguyễn Thành Long, Viện Đông Áo - Thuật - Việt, Bến postale 28, 146 Rue des Marins, Cholon (Cochinchine)

đem toàn lực ra hoạt động. Anh Lư phải ở luôn đây để đợi tin đưa đến. Một anh đi báo cho Mai Hương biết và bảo lại đây ngay. Hiện giờ thì chưa có một dấu vết gì, công việc rất khó khăn nhưng nếu các anh biết mở mắt tinh tường ra mà nhìn thì thè nào ta cũng phải thắng. Điều cần nhất là tôi xin các anh giữ bình tĩnh hết sức, hết sức mau lẹ nhưng cũng hết sức yên lặng mà tiến hành.

Bình vừa nói rút lời thì cửa phòng lại bật mở, một người ăn mặc như người bán báo, không chào ai hết, sầm sầm chạy lại nói nhỏ vào tai Văn Bình. Bình cau mày, vẻ mặt mỗi lúc một lo ngại thêm. Anh đưa mắt nhìn khắp lượt các người đứng chung quanh anh, miệng lầm bầm: « vò lý ! có thè như thè được ư ? » Anh toan nói thêm điều gì nhưng bỗng ngừng lại, ra hiệu cho người mới đến theo anh sang phòng bên. Bình hỏi người bán báo :

— Anh có chắc không ?

Người kia gật :

— Chắc !

— Nhưng sao anh biết.

— Lê Phong vẫn chú ý đến hắn, nghe ngứa ngay từ lúc xảy ra án mạng ở phố Huế và dặn tôi phải coi chừng. Tôi mở cuộc điều tra riêng về hắn thì thấy có ba lần hắn vào trong nõi Mã Mây.

Bình cẩn lấy môi, ngâm nghĩ một lúc rất lâu. Đột nhiên anh ngừng lên đòi hắn về suy nghĩ ra vẻ tươi cười và dặn nhỏ :

— Anh phải giữ việc này bí mật hết sức, phải làm như không có chuyện gì xảy ra hết : danh dự của Thời Thế với tính mệnh Lê Phong đang gấp một lúc nguy hiểm ghê gớm, còn hay mất là ở lúc này. Anh đến ngay nhà Lê Phong bảo thằng Biên đưa các giấy má của Phong mới ghi chép về vụ này rồi đem ngay đến nhà báo.

— Đề làm gì ?

— Tôi mới nghĩ ra một ý quan trọng. Những điều rất nhỏ nhặt, một sợi tóc, có thè là mạnh mẽ

cho ta thấy được những điều phi thường...

Bình cười gần vì anh chợt thấy những lời nói và cử chỉ anh bấy giờ giống như giọng điệu của Lê-Phong, người bạn mà anh chịu ảnh hưởng. Anh tự thấy anh có cái nghiệm vụ quan trọng

chịu đến, bao nhiêu vụ bí-mật đề người ta có thè trò tài được, Lê-Phong đều chiếm lấy và khám phá được rất nhanh chóng không để cho Bình kịp có thi giờ dem phương ; háp riêng ra để thí nghiệm và để thực hành,

Bình không ngờ rằng cái tai

Rồi lảng lặng mở cửa tiễn chân người kia đến tận cầu thang.

Lúc Bình trở lại phòng chủ bút thì anh đã có một chương trình sẵn sàng. Anh mở cửa bước vào vừa toan dặn bảo mấy người chân tay thì bỗng cau mày như gặp một điều thất ý.

Sau bàn giấy, Mai-Hương đã ngồi đó và dang chì vào một bức địa đồ dưới mắt chăm chú của bọn phóng viên.

— Kìa, cô Mai-Hương đến lúc nào thế ?

— Tôi vừa đến. Cô đến với cô một việc rất quan trọng.

— Tôi cũng vậy. Nhưng chuyện quan trọng của anh là chuyện gì ?

— Lê Phong bị bắt rồi.

— Vâng ! Thế rồi sao nữa ?

— Sao ? Bây giờ phải tìm cách xử trí với bọn Tam-sơn..

Tuy vẻ mặt đăm đăm, Mai Hương cũng phải mỉm cười :

— Cái tin quan trọng của anh báo hơi muộn vì tôi biết tin ấy đã nửa giờ rồi. Còn như đối phó với bọn Tam-sơn thì đây tôi đã có cả một kế hoạch chu đáo. Vì rồi tôi đã phân giải cho các anh này biết và xin anh cũng giúp vào đó một tay. Trước hết anh giữ một cái trọng trách nhận các tin tức từ giờ đến nửa đêm. Anh phải ở luôn nhà báo cùng với ba anh Lương, Hữu và Lịch. Các anh khác sẽ theo tôi đến Mã Mây, một mặt báo cho sở Liêm-phóng.

Nghé giọng nói và thấy cử chỉ lạnh lùng của người thiếu nữ, Văn-Binh biết rằng trong việc này Mai-Hương thè nào cũng sẽ thành công. Anh nghĩ thăm :

— Hết Lê Phong lại đến Mai-Hương, họ không để cho mình lúc nào được một dịp tốt.

Tuy phân vân thề, Bình cũng thấy vững thêm hơn trước vì lúc đó anh săn lòng nhũn nhặn để tự thú với mình rằng về tài hành động, anh cũng còn một đôi chỗ kém Mai-Hương.

nạn nguy khốn cho người bạ thân lại chính là cơ hội trò tài mà anh thường mong mỏi. Bởi vậy, tuy lo sợ cho bạn, anh cũng hối có ý mừng cho anh. Và nhận lấy cái trách nhiệm này, Bình có một véc đạo mạo quan trọng.

Anh đe một tay lên vai người trước mặt, nói một câu thân mật rắn rỏi :

— Anh đi đi. Tôi trông vào anh đấy.

(Còn nữa)

Thé-Lữ

Lời tâm sự của võ sĩ Vũ Ôn (giáo sư Gong Trà Kha)

Hàng ngày tôi nhận được nhiều thư khêu khích nên cần thận trong sự truyền

nét người, xem tướng mặt (Physiognomony), xem tướng chữ (graphologie) xem tướng tay (chiromancy), tôi đã từng kinh nghiệm nhiều rất đúng nay lại muốn đem tài múa ra công hiến đồng bào. Vây các bạn muốn biết rõ tướng lai hạnh phúc của mình, đương công danh ra sao, nhân duyên như thế nào, cửa hàng vắng khách tự nhiên đóng, hãy viết thư về cho tôi.

VĂN HẠN
TIỀN VĂN
HẬU VĂN
NHÂN DUYÊN
KẾ THỦ
SANG HÈN

Học Gong Tra Kha lối hám thụ, mandat 3p.00
Bùa chiêu tài, bùa yêu nhân đạo, bùa thương 3p.00
Xem tướng tay (in rõ hai bản tay vào giấy kèm theo) 1p.00
Xem tướng mặt, gửi ảnh face 6x9 (xem chữ viết kèm) 1p.00
Hỏi han xin kém cỏ 0p.06 để trả lời.

Tại 120bis Chancenlme, Hanoi (mandat đề tên Vũ Ôn)
Cùng các bạn ở Bué và Saigon — Tôi đã hẹn các bạn fer Mars tôi vô, nhưng còn hận
đã chữa bệnh cho bà Tông-đốc Lê văn Phúc ở Haidong và lấy số cho quan Tổng
đốc, vậy chứng nào ngài bình phục hẵn tôi sẽ vô ngay, đó fer April.

MỘT BẢN KỊCH PHÁP TỐI HANOI

Tối thứ tư 8 Mars, ban nghệ sĩ do ông Gil Roland đứng đầu, đã diễn vở « Le Secret », kịch ba hồi của Henri Bernstein. Bộ lờ vở đầu tiên trong sáu vở kịch giá trị mà ông Gil Roland và các bạn hữu của ông sẽ lần lượt diễn tại nhà hát lớn.

Bà lán lâm, Hà-nội không được dư những buổi diễn kịch quý báu này. Những người khao khát được thưởng thức vân chung và nghệ thuật của kịch trường nước Pháp, tôi hôm đó thực đã được vui lòng. Vì vở « Le secret » là kịch phẩm kiệt tác của nhà soạn kịch trứ danh; và ban kịch Gil Roland gồm có những nghệ sĩ ở Comédie française, một nhà hát lớn nhất nước Pháp.

Người ta có thể nói: ban kịch đã đem một phần rực rỡ của sân khấu Paris đến cho chúng ta. Tài nghệ của các tài tử thực là đến chỗ thành thạo hoàn mỹ. Những tình tiết, những ý tưởng, những lâm tư đều là bằng những giọng điệu thấu đáo, tự nhiên, mà tự nhiên trong mục đích. Và ở trên tài nghệ, đảo cũng như kép, họ còn tỏ cho chúng ta thấy một điều rất quý: họ yêu nghề và đóng kịch bằng tất cả sự cảm động của tâm hồn.

Trước những bức « dàn anh » trong nghệ cao quý này, chúng tôi không khen. Chúng tôi chân thành ghen phuc. Và chúng tôi nhiệt thành mong rằng trong khi ở nước Nam, ban kịch Gil Roland sẽ được hoan hô trước khán giả Việt-Nam cũng như trước công chúng Pháp.

T. L.

Việc tuần lè

(Tiếp theo trang 4)

sú, Thống đốc đáng lẽ cũng định vào đầu tháng Mars thi nay hoãn đến 12 Avril; hẹn nộp đơn cũng đến 15 Mars mới hết.

Kho thuốc nổ ở xưởng pháo Phù-xá nổ. — Gần hai giờ chiều hôm 6 Mars, trên 10 tấn thuốc nổ ở xưởng pháo Phù-xá (phủ Hoài-đức, Hà-đông) chứa trong một cái bầm nổ rất dữ dội Hàng trăm gian nhà gạch ở trong xưởng bị tung bét mái ngói.

Một dãy bảy lớp nhà ở gần chỗ nổ (cách độ 50 thước) bị đồ hết tường. Có 47 người bị thương vì gạch, ngói hay gỗ rơi phai, trong số đó có 7 người bị nặng. Số thiệt hại chừng 10 vạn đồng. Chưa rõ vì sao đã xảy ra tai nạn.

BỆNH TAO BÓN

Làm, mòn, nặng nhẹ, nên mau dùng « Sắc-Ái Thần-Linh Tề » để đỡ tổn cảm ý lanh bình. CẨM NHIỆT, HỒN MÊ, PHÁT BẢN, KINH PHONG

Thuốc BẮC ÁI TRẦN CHÂU TÂN, thời bình trong 15 phút. Bán tại BẮC ÁI DƯỢC HÀNG, 100號 Phùng-đốc-phường — Cholon. ĐẠI-LÝ: Trung-kỳ: Nguyễn diêm Tuyên, cửa Khanh Nha-trang; Thái-Lai tùng thư Thanh-hoa; Trần văn Thành (quý-thanh); Nguyễn quý Thám Bát-lương; Trần-thị-như-Mân Ha; Tạ ngọc Liên Quang-ngãi; Trần Đề Tay-hoa; Maison Chauwhwo Ninh-hoa; Lê van Cam Da-lat và Trần Tuân Faifoo. Bắc-kỳ: Maison Ich Tri Ninh-bình; Vũ kim Ngân Lao-kay; Trần già Thụy Phả-lý; Nguyễn thủy Ngan Cao-bằng; Nam Tân Hải-phòng; Trần văn Ra Thái-bình; Vinh Sinh Bắc-ninh; Ma son An-Hà, Chi-Lợi Hà-nội; Lê công Định Thái-nguyễn. Laos: Lê đình Tỉnh Vientiane; Nhất-nhất-Tần Thakhek; Lê khắc Nhơn Pakse; Nguyễn xuân Hoe Savannakhet; Nam Phuong Phnompenh và khắp cả Nam-kỳ.

Lâu, Giang

Mắc lâu, tim-la, hạ-cam, bắc-cử nặng, nhẹ, mới hoặc đã lâu, chỉ nên đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Hué, 131 — Hanoi

sẽ được khỏi rút nọc, chắc chắn như thế, thuốc dễ uống, bệnh đỡ ngay trong 6 tiếng đồng hồ. Lúc khỏi bệnh nhân đã có cách thử lấy. Nhận chừa khoán cả đàn bà, trẻ con. Thuốc lâu Op. 60 một hộp, Giang-mai Op. 70. Hạ-cam Op. 30.

ĐẠI-LÝ: Quang-Huý Haidương, Mai-Linh 60-62 Paul Doamer, Hanoi; phong, Ich-Trí 41 Rue da Marché Ninh-bình.

RƯỢU CHỒI HOA-KỲ

Các bà sinh nở muốn khí ra cũ, được đỗ da, thâm thịt, mạnh khỏe như thường, không lo té thấp, đi lại được ngay. Chỉ xoa Rượu Chồi Hoa-Kỳ thì không lo ngại gì hết. Rượu Chồi Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Slinh nở, té-thấp, thê-thao, đau lưng, đau mimb, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tim thịt, sai gân, bị đòn, bị ngã chảy máu, đứt tay, cảm hàn, cảm thỷ, xoa đều khỏi hết, kiến hiệu vô cùng. (Ai muốn mua xin cứ hỏi ở các nhà Đại-ly). Phòng Tiết « CON CHIM » ở khắp các tỉnh Trung-Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mèn, Laos.

RƯỢU CHỒI HOA-KỲ
Hộp lớn: 150 grs brut: 5.000
Hộp nhỏ: 80 grs: 3.000

THOI NHIET TAN

THOI NHIET TAN
KHANG KIEN DUOC PHONG

THOI NHIET TAN
KHANG KIEN DUOC PHONG

Mùa thu đã tới, nóng lạnh bất thường, gió lạnh thổi qua, dân ông, dân bà, trẻ con, người nhón bay bị phát sốt rát đầu rất lấy làm khó chịu.

Các người nên mau dùng thuốc của hiệu KHANG-KIEN Thôi-Nhiệt-Tan chỉ trong 5 phút đồng hồ sẽ khỏi hẳn. Quý ngài nên mua thuốc Thôi-Nhiệt-Tan của hiệu Khang-Kien để sẵn trong mình để phòng khi bị trời nắng giờ giờ sẽ khỏi.

Tan này rất là kinh tế tiện lợi và rất là chóng khỏi. Giá mỗi gói là 10.10

Dịch đau màng óc PHÒNG BỆNH CÒN HƠN CHỮA BỆNH

Bệnh dịch đau mảng óc lan từ Lao-kay, Yên-bay về Hanoi đã làm chết mấy người ở vùng Khâm-thiên rất thê thảm, vì vậy nhà thuốc Thương-Đức đã cho phát hành thử thuốc gia truyền trừ bệnh đau mảng óc, bán giá cực hạ: 0p30 một phong.

Vậy bắc cử dân ông, dân bà, muôn không mắc bệnh đó, nên dùng 1 phong đè đè phòng trước, hơn là đè đến khi bệnh đó phát ra mới chạy chữa!

Những người thấy váng vất đầu, r้าu ran ở trên óc, bắc cử người ta khỏe hay yếu, nên kịp dùng kèo khi bệnh phát hàn ra là đau mảng óc, thì không sao chữa được.

Thuốc đã phản chất rất kỹ. Bao vàng dùng cho dân bà, bao đỏ dùng cho dân ông. Mỗi người chỉ dùng 1 bao là đủ.

Ai mua 1 hộp bốn bao mất có 1p.00 (Thuốc đã bán trừ 50%).

Bán tại THƯỢNG ĐỨC
15, Mission (phố Nhà Chung)
HANOI

P.S. — Đại-ý ở các tỉnh cần lấy thuốc này, xin kịp viết thư về. Thuốc bán rất chạy.

Rượu Côte Nhât

MARTELL

là thứ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L.Rondon & Cie Ltd Bđ Đồng Khán HANOI

VIÊN ĐÔNG LẬP BỘN

Hội Đông-Pháp vố danh hùn vốn 4.000.000 phđt lđng, mđt phđn tu đđ gđp rđi.
Công ty hành động theo chđ dđ ngày 12 tháng tư năm 1916. Đăng bđ Hanoi số 419
Món tiền lưu trữ: 980.800p.87

Tính đến ngày 31 Décembre 1937 đđ hoán vốn lai cho người đđ gđp

HỘI ĐÔNG PHÁP SÁNG LẬP NÊN BỜI HỘI LẬP BỘN TO NHẤT HOÀN CẦU : HỘI SÉQUANAISE LẬP BỘN

Tổng Cục GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN
BẤT ĐỘNG SẢN CỦA BẢN-HỘI Ở HANOI QUẢN LÝ Ở SAIGON
30-32 Phố Paul-Bert—Giá gđ số 892 68, đường Kinh-Lập — Giá gđ số 24.835

Số tiền mà bản hội trả cho những người trúng số hay
bán lại phiếu (tính đến cuối tháng JANVIER 1939) là: 1.012.357\$88

KỲ XÒ SỐ THỨ SÁU MƯƠI BẢY 27 FÉVRIER 1939

Xò hối chín giờ sáng tại sở Tổng-cục số 30-32, phố Tràng-Tiền (Paul-Bert HANOI).

Do ông Phạm Văn Hanh, Tổng-đốc tri-sĩ ở Hadong chủ tọa, các ông Trần Văn Tho, Hộ-sĩ ở Han-si, Nguyễn Khắc Chiêu, nông già ở Bacgiang, dự-tọa.

Những phiếu trúng nhán theo số đã quay ở bánh xe ra	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LẠI
--	------------------------------	------------------

TARIF "A"

Những số đã quay ở bánh xe ra: 2888-2358-
2648-358 733-985-2035-1863-2737-2106-2441-1851-
1746-1741-2297-1193-2452-237-2335-953-2458-1048
1750-2087-1347.

8.648 M. Vu Ban, con ông Bich, phố nhà Thương, Nam-dinh, ph ếu 400p.
73.347 Phiếu này chưa phát hành.

400\$

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất: Hoàn vốn bộ phận

Những số đã quay ở bánh xe ra: 8130-10812.
Phiếu này xé bỏ ở Saigon vì không chơi họ nữa.
M. Phạm Thủ, làm ruộng, làng Phuc tho, Yên-thanh, Nghean, phiếu 200p.

1.000.

Lần mở thứ hai: Hoàn nguyên vốn

Những số đã quay ở bánh xe ra: 1028-2102
1663-25-2187-1266-2853-175-1211-1526-1773-2958-
496-256-1838-124-1740-111-1967.

45.124 M. Ng. Khanh Khe, ở nhà M. Vnn, tòng sự sở Kiêm
Lâm, Baithuong, phiếu 500p.
Phiếu này không phát hành.

500.

Lần mở thứ ba: Khởi phái đóng tiền tháng

Những số đã quay ở bánh xe ra: 2913-627-
1666-1347-208-2315-1135-181-1659-1742-1835-207-
528-1116-2509-181-2746-618-2811.

55.967 Phiếu này không phát hành.

500.

Khi trúng số thì chủ vé cứ việc giao lại cái vé tiết-kiệm và lãnh tiền ngay
dù số bạc nguyên hiện.

Kỳ xò số sau định vào ngày 28 MARS 1939, bđi 9 giờ sáng tại sở Quản-
ly. 68 đường Kinh-Lập (Bđ Charnier) SAIGON.

CÁC NGÀI CÓ MUỐN một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải đđ dành một số tiền nhỏ
Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tát?

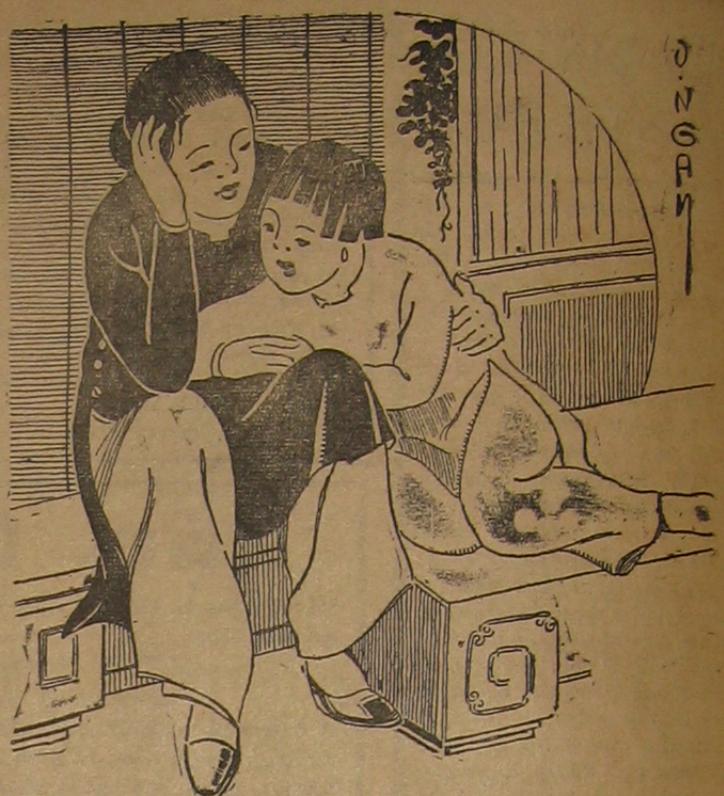
Các ngài nên mua ngay thứ "TITRE A" của bản hội từ lúc mới mua vé
VỀ TIẾT - KIỆM MỚI được lãnh 50% về tiền lđi
Người chủ vé gđy vẫn bằng cách gđp tiền từng kỳ trong một thời gđn có thđ kđo
đài đến 25 năm tùy theo ý muốn mà có thđ lãnh ngay số vốn ra, nếu vé mđt
trúng ở trong các kỳ xò số hàng tháng, bay cung lđm đđn bđt hđn vé.

Ngoài số tiền vốn đđ cam đoan, chủ vé còn đđ được hưởng thêm
tiền lđi càng ngày càng tăng lên

Ví dụ: gđp mỗi (một số vốn có bảo đảm
tháng 30\$ đđ gđy) là nhất là 12.000\$
20. 8.000.
10. 4.000.
5. 2.000.
2.50. 1.000.
1.25. 500.

Hội cần dùng nhiều đại-lý có đđ từ cách

TÌNH PHỤ

MẸ — Cha con rày đđ mạnh rđi.
Tách minh như thè chim trời cao bay.
Vội quên công mẹ một tay,
CỦU LONG cho uống tháng ngày châm lo.
Người sao nham-hiêm khó dđ.
Qua sông, nđp phđ con dđ năm xưa.
CON — Biết vđc con dđ egn chưa
CỦU LONG HOÀN áy mẹ chđa cho xong
Thà đau cha ôm cá-tong.
Cha mạnh sđ long bay bđng như chim.
MẸ — Biết dđu mẹ con ta tim.

Thuốc Đại-bđ CỦU-LONG-HOÀN có bán tại VẠN-HÓA
số 8, Hàng Ngang Hanoi. Các tỉnh đều có Đại-Lý

Thuốc bđ hach

Vạn - Bảo

của giáo - sư TRẦN-PHÚC-SINH, trường Y-học Nam-kinh

Chuyên trị: Các nđi hach làm việc khđng diđu, nđen thđn-kinh
hđ nđt diđu-hđa, con nđo khđng thè tu-chđu nhđng ý muôñ, rđi
sanh ra đđi tanh

Trị các chứng suy-nhược vđe tinh-dđc của đđn óng và đđn bà.
Suy-nhược vđe sđ phđt-dđc, sđ bđn tinh. Trị sđ lđnh-dđm vđe
phđng-dđc của đđn bà. Đem lại cái « cđc-diđem khoâi-lđc » cho
nhđng người trong tuđi, bởi nhđng nđi-hach của họ bị thiđu chđt
« DUÔNG - HUYẾT - TINH ».

Trị các chứng đau mđi xác thịt, đau lưng ủ tai, bài oái gđn
cđt, vi phđng sđ vđc chđng, hoặc vi thuđ nhđo chđi bđ vđ dđ.

Thuốc VAN - BẢO là sđ tđng hợp các tinh-chđt qui cđa đđng-vđt, đem bđi bđo nhđng nđi-hach cho nhđn loại. Tđng chđt
« Duông-huyết-tinh » cho óc, cho thận, trđng dđi cđa đđn óng
vđ buđng trđng cđa đđn bà.

Thuốc VAN-BẢO làm cho đđn óng lđn tuđi lđy lại cái sđc mđnh
nhđ hđi niđn thiđu, làm cho đđn bà lđn tuđi có lđi cái sđc đđp, da
hđt nhđn, thit sđn, vú nđ v. v...

Thuốc VAN-BẢO có đđ tanh chđt khđu đđng, làm sđng dđy
nhđng tđ-bđo tđ ủ-rđ khđ héo cđa nhđng người già hđp, rồi làm
cho tđoi trđi lđn. Nhđn đó con nđo đang phiđn muôñ, chđn
ngán, cảm thđg sđng lđi cảnh đđi vđi vđe, áñ-áí mđn nđng, siđng
lđm việc, thich phđn dđu.

Khi mua nđn nói rõ thứ đđn óng hđp đđn bà.

1 hộp dung 10 ngày 4p.00 1 hiđp là 4 hộp 15p.00
(Gđn lđnh hđa gđo ngán)

Tđng phđt hđp phia Bắc: VAN HOA
8 Hàng Ngang HANOI

Tđng phđt hđp miđn Nam: VÔ - ĐÌNH - DĂN
323 Marins Cholon, vđc các phđn cđc

Hai nđi trên đđy có trđ 3 thứ thuốc có danh cđa Phđc-Hung
Quán là thuốc Ho, Diđu-sinh vđc Cđi-tinh, mđi hộp 1p.00

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages	0\$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.80
Ramotte de 100 — quadrillé multiple	1.00
Plumier laqué, couvercle chromos	1.05
Compas sur panoplies : 15 et 4 pièces	0\$65 — 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage	1.18
— — — en pochette	2\$85 — 2.20 & 1.55
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE — HANOI - HAIPHONG

Sữa

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
SAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Mỗi xim không mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hàng
N E S I É, phố Paul Bert, số 55

— HAIPHONG —

Nước tiếng đồng

Nhà thuốc "CON CHIM" có 6 thứ thuốc già-truyền
thân-dược nước tiếng đồng hay, ai dùng qua cùi một
liệu chay rẽ chịu hoặc khỏi ngay.

1: PHÒNG-TÍCH CON-CHIM: 0\$45
2: NGÂ-MƯỚC CON-CHIM: 0.25
3: HÀN-LÝ CON-CHIM: 0.15
4: NHIỆT-LÝ CON-CHIM: 0.15
5: THUỐC GHẾ CON-CHIM: 0.15
6: GHINH-KHÍ CON-CHIM: 0.04

KHẨP CÁC TỈM TRUNG, NAM, BẮC-KỲ VÀ CAO-MÊN, LÀO CÓ DAI-LÝ
VŨ-DINH-TÂN 1786 - Lachtray — Haiphong

Sâm Nhung Bách Bồ Hồng - Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bồ quý giá, nêm
ngon miêng, ngũ yến giắc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiêu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong
2 ngày sẽ thấy trắng dương cỗ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhoc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng
ra khí hư (bạch đái hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thi tốt sữa, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau minh mỏi mệt, kém ăn kém
nếu ai cần phải bồi bồ sức khỏe thi không cần có thứ thuốc bồ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bồ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ
nhai chiêu với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.⁰⁰

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tràng Dương Kiên Tinh đại bồ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phiêu, Hải-cầu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với
các vị thuốc vừa bồ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yến, « bất lực », liệt-dương » được mãn
nguyên, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đậm trở nên người da tinh vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu
quả biến nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp
mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không chút nhoc mệt. Thuốc này chuyên trị bồ thận, kiêu tinh, sinh kh', chữa bệnh
liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng - Khê »

Không chộn lẩn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện,
chỉ tống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai.
Nghiên nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiên nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhỡ, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tinh Hồng - Khê

Giai thêp mà buộc ngực trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơi ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hễ
nói đến Hồng-Khê thi ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mời hay kinh niêm uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30,
mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi rút nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thu mua, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê
số 14 cũng khỏi rút nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đâu đều cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Kem mạch cho đau, bốc thuốc chán, và có hơn 100 món thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai
lao phương pháp Âu-Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mén, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con.
Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê đợt
Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ ban khen, các báo tây, nam tố lời khen ngợi, được thưởng « Bội
tinh vàng » và được « Bằng cấp » tại Hội-chợ Hué. Kỳ đầu vào công nghệ, kỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban
khen và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có biểu 2 cuốn sách thuốc : « Gia-dinh Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Cầm-Nang ». Khắp các nơi đều có
Bại-ly, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký dấu hiệu Phật 12 tay.

ĐÒ AI TRÁNH KHỎI CÁI TAY ÔNG THỢ TRỜI

Người ta mỗi người một số mạng, giàu nghèo, cơ cực, làm quan, làm thợ, cũng là do ở số phận.

Mỗi người một nhân duyên, yêu nhau chẳng lấy được nhau, hoặc lấy nhau rồi lại xa nhau, cũng là ánh hưởng của hai chữ duyên phận

Ta cũng cần hiểu số mạng, nhân duyên ta ra sao, năm Kỷ-Mão có chi thay đổi chẳng?

Muôn biệt hệt

những điều bí hiểm trong
đời mình thì hãy biên thư
hỏi

Mtre KHANHSƠN

38 JAMBERT - HANOI

Cách xem bói này

gửi chữ ký, hoặc viết tên họ
và tuổi và trả 9 hào bằng
mandat, hoặc bằng cò 15 tem
6 xu. Nếu gửi cò thì nên gửi
recommandée.

Mtre Khanhsohn trong 6 năm nay hơn bùn kém tính ra mỗi ngày coi cho 20 người, bùa 18-2-39 cho đêm lại được 30.800 bức thư,, 3211 chữ ký của khách tới tận nhà coi. Trong từng ấy phong thư loại ra có 112 chiếc ché, 1344 chiếc khen thực hay, còn bao nhiêu thì là thơ thường. Mtre Khanhsohn có mời Huissier đến chứng kiến, sẽ có bản thông cáo của Huissier cho công bố sau.

Vị cứu tinh của các bệnh nhơn
HOA LIỀU và **PHONG TÌNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ Ứ'NG HOÀN sô I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh
phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai
Hạch xoài, Còt khí, Sang độc v.v... chẳng luận
là lâu, mau, đau cho độc nhập còt đi nữa
thuộc SƯU ĐỘC BÁ Ứ'NG HOÀN cũng tòng lối
gốc độc ra đứt tuyệt, khỏi cần trừ càng
không hại sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ONG-TIEN**
11, Rue de la Soie, Hanoi